

Visie en IHP Roosendaal 2025 - 2040

Eindversie

Opdrachtgever
Gemeente Roosendaal

Referentienummer
2230369_20241218JL01

Datum
18 december 2024

Auteur(s)

D

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Scope IHP	4
1.3 Status IHP	5
2. Visie kindcentra	6
2.1 De visie in Roosendaal	6
2.2 Inclusiever en passend onderwijs en kinderopvang	8
2.3 Omvang en spreiding van voorzieningen	11
3. Visie op huisvesting	14
3.1 Toekomstbestendigheid	14
3.2 Duurzaamheid	15
3.3 Gezondheid	18
3.4 Huisvesting (maatschappelijke) partners	21
3.5 Huisvestingsmaatregelen in het IHP	22
Maatregel 1: (vervangende) nieuwbouw	22
Maatregel 2: levensduurverlengende renovatie	23
Maatregel 3: In stand houden	25
Maatregel 4: Afstoten	26
4. Scenario's	27
4.1 Scenario's	28
4.1.1 Gebied Westrand	28
4.1.2 Gebied Weihoek	30
4.1.3 Gebied Centrum	32
4.1.4 Wijk Burgerhout	33
4.1.5 Gebied Kalsdonk	34
4.1.6 Gebied Kortendijk	35
4.1.7 Gebied Langdonk	36
4.1.8 Gebied Kroeven	37
4.1.9 Gebied Tolberg	38
4.1.10 Kern Wouw	39
4.1.11 Kern Heerle	40

De inhoud van deze uitgave is eigendom van ICS Adviseurs B.V. te Zwolle. Enkel de opdrachtgever waarmee ICS Adviseurs B.V. een overeenkomst is aangegaan, heeft een gebruiksrecht voor deze uitgave. De inhoud en omvang van dat gebruiksrecht zijn vastgelegd in de algemene voorwaarden van ICS Adviseurs B.V., gedeponeerd bij de Rechtbank Overijssel onder nummer 9/2021, dan wel in de overeenkomst zoals hiervoor bedoeld. Elk ander gebruik van deze uitgave, door opdrachtgever en of derden is uitgesloten, inhoudende dat niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via internet, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ICS Adviseurs B.V.

4.1.12	Kern Wouwse Plantage	41
4.1.13	Kern Nispen	42
5.	Financiële kaders	43
5.1	Uitgangspunten	43
5.2	Investeringsbeleid	45
5.2.1	Investerings- en exploitatieaanpak IHP	46
5.3	Totale investering	47
5.4	Fasering	47
5.5	Stopjaren	48
6.	Slotsom en aanbevelingen	49
6.1	Slotsom	49
6.2	Aanbevelingen	49
7.	Bijlage 1: Gebieden Westrand en Weihoek	50
8.	Bijlage 2: HEVO kostenconfigurator	53

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De wereld van onderwijs- en kinderopvanghuisvesting kent de nodige dynamiek. Landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen vragen om door gemeente, schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en andere maatschappelijke partners gedragen kaders. Het laatste meerjarenperspectief van de gemeente Roosendaal, het strategisch huisvestingsplan 2014-2020, dateert uit 2013 en is niet meer actueel. Dit maakt dat op dit moment in stand houden en vernieuwen van onderwijshuisvesting sectoraal en beleidsarm plaatsvindt en er geen grondslag is om kinderopvang integraal en structureel mee te nemen in huisvestingsplannen. Het gebrek aan een geïntegreerde aanpak leidt tot gemiste kansen, onduidelijke samenwerking, gebrek aan heldere planningsafspraken, onvoldoende regie en waarschijnlijk extra kosten.

De gemeente ambieert en heeft de noodzaak om een toekomstgericht, langetermijnperspectief actief te ontwikkelen door middel van een grondige, integrale analyse. Dit Integraal Huisvestingsplan (IHP) geeft daar antwoord op voor het primair- en (voortgezet) speciaal onderwijs (PO en (V)SO). Het IHP biedt de gemeente, schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en andere maatschappelijke partners (onder andere zorgpartners) een dynamisch beleidsperspectief, geborgd in een gedragen en transparant uit te voeren meerjaren huisvestingsplan. Het geeft houvast aan hoe om te gaan met investeringen in gebouwen voor onderwijs en kinderopvang (kindcentra), met als doel bevorderen van een duurzame en gezonde onderwijs- en kinderopvangomgeving in de gemeente Roosendaal.

De visie op onderwijs- en kinderopvanghuisvesting en kindcentrum-vorming biedt beleidskaders die medebepalend zijn voor de uitwerking van het IHP. Deze visie biedt de gemeente, schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en andere maatschappelijke partners (zoals onder andere (jeugd)zorgpartners) een duidelijk beleidsperspectief als toetsingskader en vertrekpunt om plannen op te baseren. Het IHP is daarmee een breed gedragen en transparant meerjaren huisvestingsplan en een kompas voor uitvoeringsplannen. Met deze visie en het IHP is er een houvast om verantwoord te kunnen investeren in huisvesting voor onderwijs en kinderopvang (kindcentra) en daarbij direct aansluitende maatschappelijke voorzieningen. Binnen de visie en het IHP is onder andere aandacht voor passend en inclusief onderwijs, kansengelijkheid, voorzieningen rondom een integraal kindcentrum en wijkgericht denken¹.

1.2 Scope IHP

Het IHP biedt een perspectief voor alle onderwijslocaties voor het primair- en (voortgezet) speciaal onderwijs voor de komende zestien jaar (periode 2025 - 2040). Hiermee anticipeert het IHP op de verwachte wetwijziging die gemeenten verplicht om een IHP te hebben. De invoering van deze wet wordt verwacht binnen de verdiepingsslag (2025-2028) van dit IHP. Het IHP geeft een lange termijn doorkijk waarbij de eerste vier jaar meer vaststaan² (en vastgesteld door de gemeenteraad) en voor de jaren daarna het perspectief schetst.

In 2017 is het voortgezet onderwijs doorgedecentraliseerd. De scholen voor het voortgezet onderwijs maken geen onderdeel uit van het IHP.

¹ In een kindcentrum kunnen naast onderwijs en kinderopvangorganisaties ook andere maatschappelijke (zorg)organisaties actief zijn. De betrokkenheid van organisaties is afhankelijk van de behoefte in een wijk/kern/gebied en wordt per situatie lokaal bepaald en ingevuld.

² 'Meer vaststaan' betekent dat de investeringen zijn opgenomen in de gemeentelijke begroting als de gemeenteraad die heeft vastgesteld vanuit haar budgetrecht.

1.3 Status IHP

Het voorliggende IHP is opgesteld onder begeleiding van ICSadviseurs en in samenwerking met de schoolbesturen van het primair- en (voortgezet) speciaal onderwijs en vertegenwoordigers van de gemeente. Ook kinderopvangpartners van het onderwijs en samenwerkingsverband (SWV) Roosendaal - Moerdijk zijn betrokken bij het ontwikkelingsproces van het IHP. Het IHP vormt een perspectief/kompas om alle besluiten rondom investeringen in huisvesting de komende jaren langs te leggen en wordt iedere vier jaar geactualiseerd. Het IHP vormt een koersdocument en is geen blauwdruk. Op deze manier blijft flexibiliteit (beargumenteerd) behouden³.

Het IHP is richtinggevend voor het Huisvestingsprogramma Onderwijs (HPO). De aanvraagprocedure voor het uitvoeren van projecten blijft gehanteerd waarbij schoolbesturen jaarlijks een aanvraag indienen voor een voorziening in het kader van onderwijshuisvesting. Naast de investering van de gemeente kan ook sprake zijn van een investering vanuit schoolbesturen/kinderopvang in de vorm van een bijdrage.

Het IHP wordt ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Dit gebeurt nadat de definitieve rapportage door de kindpartners (schoolbesturen en kinderopvangorganisaties) in de stuurgroep is vastgesteld. Tijdens deze stuurgroep wordt ook een moment ingericht voor het OOGO.

³ Deze flexibiliteit is ook benodigd voor ontwikkelingen waarop nu geen (duidelijk) antwoord is. Voorbeelden hiervan zijn de schaa sprong en stelselwijziging kinderopvang.

2. Visie kindcentra

2.1 De visie in Roosendaal

De gemeente Roosendaal zet in op het vormen van stevige kindcentra in de wijken waardoor er een opmaat en hedendaags aanbod voor kinderen ontstaat.

Een kindcentrum is een plaats van waaruit verbindingen zijn

"Een kindcentrum is een voorziening voor kinderen van 0-14 jaar, waar zij de dag doorbrengen om te leren, spelen, sporten, ontwikkelen en ontmoeten. Alle ontwikkelingsterreinen van kinderen komen aan bod. Een kindcentrum biedt een gevarieerd totaalpakket op het gebied van educatie, kinderopvang, zorg, welzijn en vrije tijd. Dit totaalpakket is niet verdeeld op basis van een institutionele en/of organisatorische verdeling. Het komt erop neer dat onderwijs, kinderopvang, welzijn en zorg in een kindcentrum gelijkwaardige partners zijn, die gezamenlijk een aanbod aan diensten bieden binnen een pedagogisch kader. Een kindcentrum biedt alle kinderen een dagprogramma voor zo lang als zij willen deelnemen⁴, met minimale en maximale uren maar met een ruim openingsregime."

De kern in een kindcentrum is hoogwaardig onderwijs en kinderopvang (kinderdagopvang en buitenschoolse opvang) voor elk kind in de leeftijd van 0-14 jaar en eventueel een zorgpartner. Bij de aanwezigheid van speciaal onderwijs loopt de leeftijd op tot 18-21 jaar. Een kindcentrum is gericht op de behoeften uit een wijk/kern en ambities voor onderwijs, kinderopvang, ontwikkeling, zorg, welzijn en vrije tijd. De behoefte ontstaat vanuit de wijk/kern en vertaalt zich naar een specifieke ondersteuningsvraag (waardoor maatwerk geleverd wordt). De partners die een rol hebben worden erbij gezocht. Een kindcentrum is daarmee de plek in de wijk/kern die inclusiever, thuisnabij, veilig, gezond, uitdagend en laagdrempelig is voor kinderen, jongeren, ouders en (eventueel) bewoners uit de omgeving. Hier komen zij graag samen om te spelen, te leren, te ontmoeten, te ontwikkelen, te bewegen en voor elkaar te zorgen.

Een toekomstbestendig kindcentrum vraagt om structurele samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs. Dit is in de fysieke nabijheid van elkaar. De kindpartners werken samen aan een doorlopende leer- en ontwikkellijn. Er is sprake van een warme overdracht en individuele zorg- en/of leerbehoeften van kinderen worden vroegtijdig gesignaleerd. Daarnaast is binnen een kindcentrum aandacht voor samenwerking met ouders om een sluitend netwerk te vormen rondom het kind in het gezin. Dit geheel draagt bij aan de maximale ontwikkeling van kinderen ten aanzien van kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

Verschijningsvormen voorzieningen

De vorming van kindcentra of specialistische voorzieningen is het leidende principe. Er zijn verschillende verschijningsvormen in de praktijk mogelijk:

- School: dit is een voorziening waar enkel een onderwijspartij in gehuisvest is zonder andere kindpartners.
- Kindcentrum of specialistische voorziening: dit is een voorziening waarbij naast onderwijs ook een andere kindpartner(s) gehuisvest is.
- Multifunctionele accommodatie: dit is een voorziening waarin naast de partijen die in een kindcentrum of specialistische voorziening aanwezig zijn, ook andere partijen gehuisvest zijn die meer gerelateerd zijn aan de wijk of bijvoorbeeld een bredere welzijnsvoorziening.

Voor de leesbaarheid wordt in het vervolg gesproken over een kindcentrum, maar dat kan ook een MFA of school betreffen in voorkomend geval.

Een multifunctionele accommodatie kan ook zonder een onderwijsvoorziening gerealiseerd worden.

⁴ Hier wordt bedoeld 'met vrije keuze tot deelname'.

Bij de vorming van een kindcentrum kijken de kindpartners, schoolbestuur en kinderopvangorganisatie, naar het bredere perspectief (context) en leggen ze de verbinding met de behoeften in de wijk/kern en de ambities. Dit gebeurt in samenspraak met de gemeente vanuit hun kennis over de wijk en de populatie. Het initiatief ontstaat bij (één van) de partners (schoolbestuur, kinderopvang en gemeente) en wordt gezamenlijk opgepakt. De vraag 'wat heeft het kind en de wijk/kern nodig' staat centraal. Dit kan gaan om voorzieningen rondom het kind (jeugdgezondheidszorg- en hulpverlening, sport en gezonde leefstijl, bibliotheek et cetera), maar ook breder zoals een wijkcentrum⁵ met ruimte voor cultuur, welzijn en ontmoeting. Het gaat continu om maatwerk, omdat behoeften per onderwijsvoorziening verschillen (speciaal onderwijs heeft andere behoeften dan regulier onderwijs), maar ook de behoeften per wijk/kern verschillen⁶. Daarnaast is er aandacht voor het tussentijds wijzigen van behoeften en ambities en waar ruimte is voor een groeimodel. Het gebouw is faciliterend op de visie.

Sommige scholen richten zich niet alleen op de wijk/kern, maar trekken ook kinderen uit de regio (kindcentra met een aanbod met regionale aantrekkingskracht zoals bijvoorbeeld vrijeschoolonderwijs). Bij deze scholen speelt afstand (thuis nabijheid) een minder grote rol, maar ook deze scholen denken wijkgericht. Ook is een goede bereikbaarheid (aanrijroute) belangrijk vanwege veiligheid en verkeersoverlast.

De meerwaarde van kindcentra

Kindcentra dragen actief bij aan de ontwikkeling van kinderen en hebben een positief effect op de wijk. De meerwaarde van de kindcentra komt voort uit:

- In een kindcentrum werken onderwijs en kinderopvang organisatorisch samen vanuit een gedeelde pedagogisch en educatieve visie. Het onderwijs en de kinderopvang zijn verantwoordelijk voor het inhoudelijke aanbod.
- In een kindcentrum is er een doorgaande leer- en ontwikkellijn van 0-14 jaar (of breder). Dit wil zeggen dat de overgang tussen kinderopvang en primair onderwijs soepel verloopt, waardoor een leerling in zijn/haar ontwikkeling niet wordt gestoord door de verandering van systeem (maximale ontwikkelkansen voor het kind). Belangrijk element in de doorgaande leer- en ontwikkellijn is de warme overdracht: zonder warme overdracht vindt geen doorverwijzing of overname van de ontwikkeling van het kind plaats.⁷
- De ontwikkeling van ieder kind staat voorop door proactief en preventief te handelen in plaats van achteraf herstellen.
- Een kindcentrum is altijd in lijn met de visie en de uitgangspunten van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs regio Roosendaal/Moerdijk (SWV PO3002).
- Het kindcentrum sluit aan op de behoeften in een wijk/kern (brede context) en ambities vanuit het onderwijs, kinderopvang en de gemeente, waardoor elk kindcentrum ruimte biedt aan de juiste partners en voorzieningen. Een kindcentrum is maatwerk.
- De partners in een kindcentrum bespreken op locatieniveau frequent of het kindcentrum aansluit bij de behoeften, ambities en/of ontwikkelingen in een wijk/kern. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De ervaringen kunnen ook onderling tussen kindcentra uitgewisseld worden om zo van elkaar te leren.

Spelregels vorming kindcentra voor het borgen van kwaliteit en continuïteit

Voor het vormen van kindcentra geldt een aantal spelregels:

- De keuze voor een kinderopvangorganisatie ligt bij het schoolbestuur.
- Binnen een kindcentrum wordt gedacht vanuit maatschappelijke meters. Onderwijs en kinderopvang wijken niet voor elkaar bij groei, waardoor er een duurzame, toekomstbestendige samenwerking en aanbod is.

⁵ Voor wijkcentrum kan ook dorps huis gelezen worden.

⁶ Voor bepaalde wijken in Roosendaal is het NPLV leidend.

⁷ Vanuit het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) heeft de gemeente de brede ambitie dat op uitvoeringsniveau het OAB zich vertaalt naar een locatie specifiek uitvoeringsplan voor de doorgaande lijn. De schoolleiders en managers kinderopvang zijn hierin karttrekker. Niet alle kinderopvanglocaties zijn direct gekoppeld aan een school. Een doorgaande pedagogisch en didactische lijn is voor alle kinderen van belang en daarom zoeken deze locaties actief de verbinding met één of twee scholen waar veel kinderen naar uitstromen.

Voorwaarde is dat kinderopvang, of andere organisaties anders dan onderwijs, een kostprijsdekkende huur (vergoeding van kapitaallasten van gepleegde investering en daarnaast exploitatielasten) betalen⁸.

- De meters voor de kinderopvang worden gerealiseerd door uitbreiding van de vierkante meters met de onderwijsbestemming⁹. Het schoolbestuur verhuurt aan de kinderopvang en draagt de kapitaallast van de huurvergoeding af aan de gemeente en behoudt de exploitatiecomponent om de instandhouding van het kindcentrum uit te voeren.¹⁰
- Betrokken organisaties (schoolbestuur, kinderopvangorganisaties en gemeente) hebben oog voor de spreiding van het aantal kindplaatsen kinderopvang in kindcentra binnen de gemeente Roosendaal. Hierbij hebben ze aandacht voor het borgen van de toegankelijkheid van de kinderopvang in alle wijken van Roosendaal. Hiervoor voeren betrokken organisaties actief overleg bij het voornemen tot een wijziging. Het doel is kindplaatsen zo veel mogelijk te continueren vanuit maatschappelijk oogpunt.
- Bij een natuurlijk keuzemoment (aflopen bestaande huurovereenkomst of nieuwbouw van een kindcentrum) treden bestaande partners in overleg over het continueren van op die plek bestaande samenwerking en wordt het initiatief tot het starten van een nieuwe voorziening actief gedeeld met betrokken organisaties binnen het IHP. Zo ontstaat transparantie in samenwerking en realisatie van kindcentra. Bij de realisatie van huisvesting van een nieuwe voorziening is altijd een dialoog tussen betrokken partijen.
- Voor het plegen van investeringen vanuit de kinderopvang is het perspectief van betrokkenheid in een kindcentrum noodzakelijk. Hierover worden vooraf afspraken gemaakt inclusief afspraken over de omgang met het versneld afboeken van gepleegde investeringen als de samenwerking en/of aanwezigheid in een kindcentrum eerder eindigt. Deze afspraken worden bij aanvang gemaakt en het borgen daarvan zijn integraal onderdeel van het ontwikkelproces van een voorziening.

2.2 Inclusiever en passend onderwijs en kinderopvang

Ieder kind in Roosendaal heeft recht op gelijke ontwikkelkansen door het juiste onderwijs, de juiste kinderopvang en gelijke kansen (tegengaan kansarmoede), ook kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte. Passend onderwijs richt zich niet op de beperkingen, maar kijkt naar wat het kind (of groepen kinderen) nodig heeft (hebben). In het samenwerkingsverband werken de scholen nauw samen voor de best mogelijke zorg en goed onderwijs en kinderopvang in een kindcentrum dat voor het kind het meest passend is. Daarbij is vanuit de professionals aandacht voor inclusiviteit op het vlak van cognitie, sociaal en fysieke vlak. Alle betrokken organisaties (schoolbesturen, kinderopvangorganisaties, gemeente en het samenwerkingsverband) dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid vanuit hun taakbetrokkenheid waarbij het belang van het kind voor gaat boven het organisatiebelang.

Binnen de voorzieningen in Roosendaal is nadrukkelijk aandacht voor passende kinderopvang¹¹. Hier gaat het om een optimaal aanbod dat de ontwikkelkansen van kinderen zo vroeg mogelijk maximaliseert. Voor de ontwikkelomgeving wordt gekeken naar koppelkansen met andere kindpartners, zoals het onderwijs.

Het uitgangspunt is inclusiever en zo thuisnabij mogelijk. Inclusie is geen keuze maar vanuit verschillende verdragen¹² is het verplicht om hier naartoe te werken. Als extra ondersteuning nodig is, wordt dit zo thuisnabij mogelijk aangeboden. Dit betekent dat zoveel als mogelijk de expertise naar de kindcentra wordt gebracht in plaats van de kinderen naar speciale voorzieningen¹³. In deze gedachte staat de ontwikkeling van het kind voorop. Vanuit deze gedachte betekent dit soms ook dat kinderen juist beter tot ontwikkeling komen op een speciaal (basis)onderwijsvoorziening. Deze voorzieningen blijven dan ook vooralsnog voor deze doelgroep

⁸ De gemeente, schoolbesturen en kinderopvang (IHP-partners) stellen een document op met concrete werkafspraken over vorming kindcentra.

⁹ In dit IHP is afgesproken dat de gemeente geen beroep doet op het claimrecht (WPO artikel 108).

¹⁰ Als in een bestaande situatie de school of de kinderopvang groeit en er is te weinig ruimte voor uitbreiding op de locatie, dan gaan gemeente, schoolbestuur en kinderopvangorganisatie in overleg.

¹¹ De huidige wet Kinderopvang voorziet hier niet in, waardoor zij ook geen aanvullende bekostiging ontvangt.

¹² Onder andere het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (juli 2016) ¹² en de werkagenda route naar inclusief onderwijs 2035 van het ministerie van OCW.

¹³ Dit is in lijn met de visie vanuit het samenwerkingsverband PO3002.

benodigd¹⁴. Ook voor deze kinderen wordt inclusie georganiseerd. Voorbeelden hiervan kunnen zijn gezamenlijke activiteiten na schooltijd, uitwisseling projecten met diverse kinderen of het gezamenlijke benutten van binnen- of buitenruimte. Denken vanuit sociale inclusie is hierin belangrijk door het bevorderen van ontmoeting tussen kinderen (tegengaan van exclusie). Dat begint al in de leeftijd van de kinderopvang. Ook betekent dit dat kinderen in beginsel niet geweigerd worden door de samenwerkende school en er zo min mogelijk VE-verlengingen worden afgegeven. Binnen de kindcentra wordt toegewerkt naar inclusiever en passende kinderopvang en onderwijs in Roosendaal. Dit is ook in lijn met de afspraken uit NPLV (zie kader hieronder).

Nadere toelichting Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV)

Roosendaal is als focusgebied toegevoegd aan het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). Dat is een programma van 20 jaar, waarbij het Rijk, de gemeente Roosendaal en andere lokale partijen samen de leefbaarheid en veiligheid weer op orde brengen en de bewoners weer perspectief bieden (gemeente Roosendaal, Collegeprogramma 2022-2026, pag. 18). Er ligt een belangrijke focus op het verbeteren van het perspectief van volgende generaties, onderwijsachterstanden en kansongelijkheid. Onderwijs, kinderopvang en welzijn hebben daarbij een hele belangrijke taak als het gaat om educatie en het bieden van een breed en rijk pedagogisch klimaat. Deze partners maken lokaal het verschil door meer preventief te werken, in plaats van achter te herstellen. Concreet gaat het om de volgende gebieden binnen gemeente Roosendaal: de wijken Westrand, deel van Kroeven, Kalsdonk, Langdonk en de buurten Centrum-Oud, Hulsdonk en Fatima.

Stevige kindvoorzieningen per wijk/gebied/dorp

Binnen het IHP is Roosendaal verdeeld in wijken/gebieden/dorpen. Elke wijk heeft tenminste één stevig kindcentrum waar onderwijs, kinderopvang, jeugdzorg, et cetera vanuit hun professie een stevig en gefundeerd aanbod neerzetten voor de kinderen uit de wijk. Dit aanbod is op maat en voldoet aan specifieke vragen uit de wijk¹⁵. Binnen het aanbod is onder andere aandacht voor inclusie, kansengelijkheid en ontmoeting. Het kindcentrum vormt een thuisfront in de wijk voor kinderen en ouders waardoor de keuze voor de meest nabije voorziening vanzelfsprekender wordt.

Naast deze stevige kindcentra blijft voor sommige kinderen ook behoefte aan meer gespecialiseerde voorzieningen. Deze voorzieningen liggen niet meer afgezonderd, maar zijn nabij of geïntegreerd met de kindcentra. Dit bevordert ontmoeting, uitwisseling, et cetera. De insteek is dat kinderen een beperkte periode¹⁶ in een dergelijke voorziening verblijven en zodra dat kan teruggaan naar het thuisnabije kindcentrum in de eigen wijk. Het uitgangspunt is dat de specialistische voorzieningen tijdelijk of waar mogelijk hybride zijn.

Naast deze gespecialiseerde voorzieningen is er vooralsnog een waardevolle plaats voor het speciaal basisonderwijs. Ook hiervoor geldt dat kinderen zo kort mogelijk (tijdelijk) verblijven. Op dit moment is het aanbod nog nodig voor kinderen en blijft het voortbestaan¹⁷. Om op termijn aparte SBO-voorzieningen af te bouwen is het nodig dat in gezamenlijkheid wordt toegewerkt naar het versterken van expertise en aanbod binnen de kindcentra. Op deze manier wordt uitstroom naar het SBO niet of minder nodig is. Daarnaast is het van belang om binnen kindcentra ontwikkelplekken te maken die toegespitst zijn op kleinere groepen dan regulier het geval is. Daar kan een specifiek en op maat aanbod worden gerealiseerd voor een beperkte groep, maar wel binnen een kindcentrum.

¹⁴ Een voorbeeld zijn de EMB-leerlingen. Dit zijn kinderen met een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking (IQ tot 35), een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen.

¹⁵ Om deze specifieke vragen boven tafel te krijgen gaan betrokken organisaties actief met elkaar in gesprek en maken een analyse van de wijk waaruit het aanbod naar voren komt.

¹⁶ Dit geldt voor de meeste kinderen. Er is een bepaalde doelgroep waarvoor dit niet haalbaar is.

¹⁷ Zolang er op reguliere scholen onvoldoende invulling wordt gegeven aan inclusief onderwijs.

Extra vierkante meters voor inclusiever en passend onderwijs

De ontwikkeling van inclusiever en passend onderwijs heeft invloed op de ruimtebehoefte en -vraag vanuit het onderwijs. Het gaat dan om meer diversiteit aan werkplekken, meer spreekruimten en aanvullende ondersteuningsruimten (mindervalidentoilet, douche, snoezelruimte etc.). Dit om zo meer ruimte te geven aan begeleiding/ondersteuning (bijv. vanuit school en/of jeugdhulp) maar ook dat kinderen leren op de plek die bij de leerling/activiteit past (bijv. in stilte of in groepsverband samenwerken aan een project).

In een bestaand gebouw met overmaat kan de leegstand ingezet worden, maar bij nieuwbouw 'die aan de maat' wordt gemaakt, bestaat die mogelijkheid niet. Daarom kan de beleidsregel van 'meer meters' het onderwijs hierin tegemoetkomen. Dit betekent concreet dat scholen beargumenteerd de keuze kunnen maken om bij renovatie of vervangende nieuwbouw meer/extra vierkante meter te realiseren. Dit biedt de mogelijkheid om meer individuele werkplekken, overlegplekken en spreekkamers te realiseren. De wens is om zo ruim en slim mogelijk te bouwen, dit kan ook zijn grenzend aan een park om buitenonderwijs mogelijk te maken.

De investering van deze 'meer meters' wordt gepleegd vanuit de gemeente. De exploitatielasten komen voor rekening van het schoolbestuur. De investering wordt gepleegd bij nieuwbouw (of uitbreiding) en levensduurverlengende renovatie.

NB: Bovenstaande biedt de ruimte om 'boven-normatief' te denken en ook ruimtelijk maatwerk te leveren. In elk project wordt de afweging gemaakt of onderwijsinstellingen de extra meters kunnen exploiteren en welke kansen multifunctioneel ruimtegebruik biedt zonder investering in extra meters maar wel het bereiken van de gewenste functionaliteit.

Voorzieningen in de dorpen

In de dorpen hebben de voorzieningen voor onderwijs en kinderopvang vaak een beperktere omvang (bijvoorbeeld minder leerlingen op een school). Hierdoor is een toekomstbestendige begroting van deze voorzieningen minder eenvoudig en komt het in de praktijk voor dat schoolbesturen of kinderopvangorganisaties te maken hebben met begrotingstekorten. Voor de kinderopvang kunnen deze gecompenseerd worden door meer rendabele voorzieningen elders in de gemeente Roosendaal. De scholen ontvangen een Kleinescholentoeslag¹⁸. Dit kent echter in de praktijk haar beperkingen.

Voor de gemeente is het niet mogelijk om duurzaam bij te dragen in de begroting van dergelijke voorzieningen. Wel kan situationeel gekeken worden naar koppelkansen door in de dorpen meer te streven naar MFA's. Hierdoor kunnen ruimtes efficiënter worden benut en kunnen de huisvestingslasten worden verdeeld over meerdere organisaties. Dit kan een bijdrage leveren aan meer toekomstbestendige exploitatie van voorzieningen en daarmee het voorzieningenaanbod in een dorp of kern. Op dit moment staat het continueren van de onderwijsvoorzieningen in het dorp niet ter discussie.

Deze bijdrage vanuit koppelkansen gaan in de praktijk de exploitatie niet rond krijgen¹⁹. Voor de drie dorpen is voor het onderwijs (verzorgd door KPO Roosendaal) nu sprake van een exploitatietekort van ongeveer 150.000 euro gemiddeld per jaar. Betrokken organisaties vinden inclusiviteit belangrijk en dat heeft ook zijn weerslag op de drie dorpsscholen. Dit vraagt om meer aandacht en steun. Binnen de dorpsscholen is sprake van organisatorische en sociale inclusie die in dit geval door en op kosten van schoolbestuur KPO overeind wordt gehouden. Deze inclusie is belangrijk, ook voor de leefbaarheid in de dorpen. Vanuit de leefbaarheid en inclusie heeft de gemeente een inspanningsverplichting om een financiële bijdrage te leveren in de dorpen gelijk de bijdrage die vanuit inclusie in de stedelijke omgeving aan de orde is. Hiermee wordt voorkomen dat enkel het schoolbestuur financieel wordt aangesproken voor de leefbaarheid en inclusie in de dorpen.

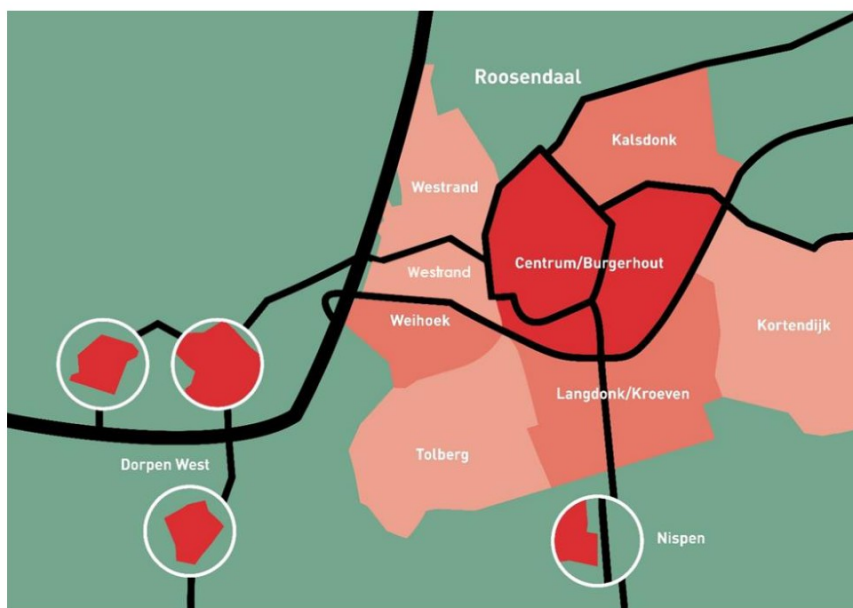
¹⁸ Dit is een toeslag voor scholen met minder dan 145 leerlingen.

¹⁹ Dit kan in dorpen ook aan de orde zijn voor de kinderopvang. Hierin kan tegemoetgekomen worden door gedeeld ruimtegebruik. Daarnaast zijn de mogelijkheden beperkt vanwege het commerciële karakter van een opvangorganisatie, ondanks hun maatschappelijke taak.

Gemeente en schoolbestuur gaan in gesprek om tot passende afspraken te komen voor de voorzieningen in de dorpen. Indien van toepassing wordt daar ook de kinderopvangorganisatie bij betrokken.

2.3 Omvang en spreiding van voorzieningen

De gemeente Roosendaal bestaat uit de hoofdkern Roosendaal, het dorp Nispen ten Zuiden van de kern Roosendaal en de Westelijke dorpen Wouw, Wouwse Plantage, Heerle en Moerstraten. In vier dorpen (Wouw, Wouwse Plantage, Heerle en Nispen) zijn nu onderwijsvoorzieningen en deze blijven daar. De dorpen worden binnen het IHP als eigen gebieden beschouwd. Daarnaast is de stad onderverdeeld in een aantal gebieden zoals weergegeven in onderstaande kaart.

Het streven is in elk gebied één of meerdere onderwijs- en kinderopvangvoorziening(en) te behouden (waarbij veelal gedacht wordt aan kindcentra), mits de kwaliteit en de betaalbaarheid zijn gewaarborgd. Dit vanuit het belang van thuisnabij onderwijs en toegankelijkheid van kinderopvang. Kindcentra vormen een laagdrempelige manier voor bewoners om met elkaar en andere maatschappelijke instanties in contact te komen.

Schoolbesturen en kinderopvangorganisaties zijn primair aan zet om te bepalen in hoeverre een locatie (nog) voldoet aan de gestelde normen voor kwaliteit en betaalbaarheid. In gebieden (kernen/wijken) waar het aanbod in het geding komt, wordt de gemeente actief betrokken voor het onderwijs door het schoolbestuur. Enerzijds vanuit haar wettelijke verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting, anderzijds vanuit de beleidsinhoudelijke betrokkenheid bij het sociale domein (zoals integraal jeugdbeleid, maatschappelijke ondersteuning en leefbaarheid). Ook worden collega-schoolbesturen actief geïnformeerd om zo te kunnen meedenken in een passende oplossing. Als het kinderopvangaanbod in het geding komt, worden in eerste instantie het betrokken schoolbestuur en de gemeente geïnformeerd. Daarna worden collega-schoolbesturen en collega-kinderopvangorganisaties binnen kindcentra of het gebied actief geïnformeerd. In beide gevallen geldt dat in gezamenlijkheid wordt gekeken naar een oplossingsrichting om het aanbod voor kinderen/leerlingen in stand te kunnen houden, waarbij elke organisatie een inspanning kan en mag leveren binnen haar wettelijke taak en verantwoordelijkheid.

Aansluiten bij behoefte gebied/kern/wijk

Binnen de gemeente Roosendaal is een aantal wijken benoemd die vanuit het Nationaal Programma Roosendaal (NPR) (een lokale vertaling van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) van het ministerie van Binnenlandse Zaken) die extra aandacht behoeven. Vanuit de visie op kindcentra wordt vanuit de kindcentra in afstemming met betrokken maatschappelijke organisaties bekeken wat de wijk of het gebied nodig heeft. Het DNA wordt in beeld gebracht vanuit de transitie naar de schaa sprong. Deze informatie kan ingezet worden voor het realiseren van een opmaat aanbod.

Kindcentra (PO en KO)

In de gemeente Roosendaal is er een breed (complementair) aanbod voor kinderen in de leeftijd van 0-14 jaar, zodat er (thuisnabij) voor ieder kind op redelijke afstand een kindcentrum is die een passend onderwijs- en kinderopvangaanbod biedt. Het kijken naar een breed aanbod op gemeentelijke niveau betekent ook samenwerken tussen schoolbesturen en kinderopvangorganisaties. Dit wil zeggen dat vanuit een kindcentrum of waar aan de orde een netwerkstructuur onderling expertise gedeeld wordt en over bestuurlijke grenzen wordt heengestapt, vanuit het belang van het kind. Op deze manier ontstaat een gedegen aanbod en kunnen meer leerlingen in het reguliere onderwijs blijven.

Kindcentra (school- en kinderopvanglocaties) zijn gesitueerd op goed bereikbare plekken (zowel bestaande als nieuwe locaties). Hierbij wordt rekening gehouden met de ligging in het voedingsgebied, relaties tussen wijken en dorpen, fysieke barrières (veiligheid en bereikbaarheid) en de nabijheid van andere voorzieningen.

Naast een aanbod per gebied/wijk/kern en een goede spreiding speelt een divers aanbod van onderwijsdenominaties en onderwijsconcepten ook een grote rol. De gemeente en schoolbesturen werken aan het in stand houden en het versterken van onderwijsdiversiteit ten behoeve van keuzemogelijkheid voor ouders en voor kinderen de mogelijkheid tot verschillende ontwikkelroutes. De diversiteit in het aanbod maakt dat ouders iets te kiezen hebben.

Voor het behoud van een breed onderwijsaanbod wordt gestreefd naar slim gebruik van ruimtes en het delen van voorzieningen, bijvoorbeeld door te kijken naar kindvoorzieningen. Leegstand kan gebruikt worden voor kindvoorzieningen (onder andere kinderopvang, voor zover dat niet gebeurt) die de school ondersteunen/versterken. Daarnaast vraagt passend en inclusiever onderwijs om een ander (flexibel) ruimtegebruik, bijvoorbeeld ruimten waar onder begeleiding, zelfstandig of in een groep gewerkt kan worden.

Speciaal onderwijs

In het kader van thuisnabij onderwijs en inclusiever onderwijs is het streven kinderen in een reguliere setting onderwijs aan te bieden. Waar mogelijk zitten kinderen in een regulier kindcentrum al dan niet met extra ondersteuning. Er blijft naar verwachting een groep kinderen die (bij voorkeur tijdelijk) in een speciale setting onderwijs en kinderopvang moeten volgen om de optimale kansen te krijgen binnen hun ontwikkelmogelijkheden.

Schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en gemeente denken bij de ontwikkeling van nieuwe initiatieven voor huisvesting actief na op welke wijze specialistische voorzieningen ondersteunen aan bovenstaande doelstelling. Het schoolondersteuningsplan vormt daarin een belangrijk gegeven over het wel of niet kunnen realiseren van het aanbod binnen het regulier onderwijs.

Toekomstbestendige voorzieningen

Bij de ontwikkeling van kindcentra of huisvesting voor specialistische voorzieningen staat toekomstbestendigheid als criteria voorop. De beoordeling van deze toekomstbestendigheid ligt primair bij het schoolbestuur vanuit haar taak voor het onderwijs en bij de kinderopvangorganisatie voor het kinderopvangaanbod. Er wordt door de organisatie gekeken vanuit het gewenste aanbod naar de balans tussen kwaliteit en verantwoordelijke bedrijfsvoering. Kwaliteit en betaalbaarheid zijn daarbij leidende principes.

Voor de betaalbaarheid maken betrokken organisaties geen afspraken over een minimale omvang van voorzieningen. Wel wordt gekeken naar de ontwikkeling van een gebied en het aantal leerlingen in de basisschoolleeftijd of het aantal potentiële kinderen voor de kinderopvang vertaald naar kindplaatsen. Binnen een gebied worden niet meer kindplaatsen of meer onderwijsmeters gerealiseerd dan noodzakelijk voor de verwachte aantal kinderen/leerlingen.²⁰ Bij vraagstukken waar de betaalbaarheid in het geding komt of dreigt te komen wordt gekeken naar combinatie van voorzieningen waardoor de betaalbaarheid verbeterd kan worden. Denk aan het combineren van een kindcentrum en gemeenschapshuisvoorziening in een dorp. Belangrijk daarbij is dat organisaties niet redeneren vanuit het belang van de eigen organisatie maar vanuit het belang van het waarborgen van het aanbod in het gebied.

Binnen het IHP in ontwikkeling wordt per gebied gekeken naar de verwachte omvang/benodigde aanbod en daarover uitspraken vastgelegd. Ook wordt bepaald wat de locaties nu en in de toekomst zijn voor kindvoorzieningen. Alle investeringen met maatschappelijke middelen kunnen daar dan op gericht zijn om zo maximaal nut te hebben. In de scenario-ontwikkeling wordt dit verder uitgewerkt.

Kindcentra zijn gesitueerd op toekomstbestendige en goed bereikbare locaties (zowel bestaande als nieuwe locaties). Hierbij wordt rekening gehouden met de ligging van het voedingsgebied, relaties tussen wijken en dorpen, fysieke barrières, (verkeers)veiligheid en de nabijheid van andere voorzieningen.

De Schaalsprong

De gemeente Roosendaal bestaat uit één stad en vijf dorpskernen. Zowel de stad, als de dorpskernen kennen hun eigen, fysieke en sociale, uitdagingen. Daarnaast zet de gemeente de komende jaren in op de groei van haar inwoneraantal en heeft zij de ambitie haar voorzieningenniveau hierop te laten aansluiten. Voor de dorpen is het uitgangspunt dat de bestaande voorzieningen in de dorpen behouden blijven.

Stelselwijziging kinderopvang

Het kabinet heeft eerder plannen gepresenteerd om de kinderopvang (bijna) gratis te maken voor alle werkende ouders. Of deze plannen daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht is op dit moment lastig te voorspellen.

Bij (bijna) gratis kinderopvang is de verwachting dat de drempel om kinderen naar de kinderopvang te brengen lager wordt, waardoor de vraag zal toenemen. Dit heeft personele gevolgen, maar ook gevolgen voor de huisvesting (toename ruimtebehoefte). Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK) verwacht een toename in gebruik van kinderopvang (grotere vraag) van ongeveer 10%. Wanneer ook kinderen van niet-werkende ouders (bijna) gratis naar de kinderopvang mogen is de verwachte toename 29%.

Vaste voet speciaal onderwijs met hoofdvestiging in andere gemeente

Vanuit het denken in toekomstbestendige voorzieningen is aandacht nodig voor het speciaal onderwijs. Specialistische voorzieningen waarvan de hoofdvestiging in een andere gemeente staat hebben vanuit de onderwijshuisvestingsregelgeving geen recht op een vaste voet. Het voorstel is om voor deze voorzieningen de volledige vaste voet toe te kennen. Zo is de onderwijsinstelling in staat huisvesting te realiseren waarin ook ruimte is voor de benodigde aanvullende ruimten.

²⁰ Uitzondering hierop vormt het eventueel beargumenteerd realiseren van 'extra vierkante meter' vanuit inclusiever onderwijs.

3. Visie op huisvesting

De visie op (onderwijs)huisvesting gaat in op gerelateerde thema's zoals toekomstgericht, uitdagend, duurzaam, energie, aardgasvrij, circulariteit, binnenklimaat, financiën en brede investeringen. Voor elk thema is de gezamenlijke visie en ambitie beschreven. Daarnaast is deze ambitie vertaald in concrete en haalbare spelregels voor de uitvoering. Hierin worden onder andere de financiële kaders en verantwoordelijkheden beschreven.

3.1 Toekomstbestendigheid

Flexibiliteit en ruimtegebruik

Om in te spelen op groei en krimp en mogelijke veranderingen in het gebruik is het van belang om huisvesting te realiseren die flexibel mee kan bewegen. Flexibele schoolgebouwen zijn gebouwen die eenvoudig aanpasbaar zijn aan een veranderende ruimtevraag en het onderwijs- en kinderopvangconcept. Het zijn gebouwen die over ruimten beschikken die voor verschillende doeleinden kunnen worden ingezet, zoals een wissellokaal en waar verschillende gebruikers multifunctioneel gebruik van maken. Dit vraagt om een flexibele inrichting en het mogelijk maken van dubbel gebruik door bijvoorbeeld de BSO of door andere gebruikers na schooltijd.

Een (school)gebouw dat eenvoudig aanpasbaar is én verandering zonder moeite kan opvangen, dat is een schoolgebouw wat later ingezet kan worden voor een andere functie. Bij het ontwerpen van een schoolgebouw wordt al nagedacht over maatregelen die een gebouw toekomstbestendig maken. Door het ontwerp te integreren in de wijk kan het gebouw later bijvoorbeeld worden ingezet voor woningen of kantoren. Zo krijgt het gebouw een tweede leven en blijft een investering vanuit maatschappelijke middelen renderen. Het ontwerpen van een goed, duurzaam gebouw is een mind set en niet duurder dan het ontwerpen van een minder duurzaam gebouw. Zo kunnen waardevolle plekken in de stad gerealiseerd worden die ook langdurig (met behulp van renovatie) functioneel behouden kunnen blijven.

Het realiseren van flexibele huisvesting vraagt in de planvormingsfase van (vervangende) nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie rekening te houden met:

- De toekomstige uitbreidbaarheid van het gebouw. Dit kan in de vorm van een grondgebonden aanbouw of als verdieping op het bestaande gebouw. In de ruimtelijk-planologische zin dient hier rekening mee te worden gehouden, door in het bestemmingsplan en bij het bepalen van het terreinoppervlak te anticiperen op een toekomstige uitbreiding. Dit is in lijn met het onderwijs- en kinderopvangconcept.
- Toekomstige (interne) aanpasbaarheid. Bij planvorming rekening houden met toekomstige aanpasbaarheid om groei, krimp, technische vernieuwing en/of onderwijsontwikkeling (flexibel) op te vangen. Het gebouw faciliteert daarmee de gebruikers en niet andersom. Daarnaast is er aandacht voor het installatieconcept om grote investeringen bij aanpassing (en veranderingen in het binnenklimaat) zo veel mogelijk te voorkomen.
- De mogelijkheid om het schoolgebouw in de toekomst te transformeren naar een andere functie, zonder dat het ten koste gaat van de functionaliteit voor het onderwijs en de kinderopvang.

Groei en krimp

Het schoolbestuur bepaalt in hoeverre leegstand een (financieel) probleem is. Als het schoolbestuur leegstand als probleem ervaart, dan maakt zij in afstemming met de gemeente een Plan van Aanpak om de leegstand terug te dringen. Bij groei gaan het schoolbestuur, de gemeente en de kinderopvangorganisatie in gesprek om te komen tot een korte en lange termijn oplossing. Van belang is dat de school en de kinderopvang een geheel vormt en als zodanig kan functioneren vanuit inhoud. Functioneel ingezette meters kunnen niet zomaar gevorderd worden als het schoolbestuur de leegstand niet als problematisch ervaart.

Daarnaast wijkt de kinderopvang niet vanzelfsprekend bij groei van het onderwijs. Dit vraagt wel om een aanpassing van de geldende verordening voorzieningen onderwijshuisvesting van de gemeente Roosendaal²¹.

Multifunctionaliteit

Het realiseren van een kindcentrum met (mogelijk) een functie voor de wijk vraagt om een andere kijk op de gebouwde onderwijsomgeving. Daarnaast worden voorzieningen bekostigd met maatschappelijke middelen. Het uitgangspunt binnen de gemeente is om efficiënt om te gaan met de middelen en ruimten. De intentie is om tijdens schooltijden het schoolgebouw, het plein en (indien aanwezig) de gymzaal multifunctioneel in te zetten en na school- en kinderopvangtijden beschikbaar te stellen. De mogelijkheden en effecten worden situationeel bekeken. Veiligheid en afspraken over eigendom en beheer zijn hierbij van belang en vragen, per locatie, om een nadere uitwerking. Dit vindt in afstemming plaats tussen de gemeente, het schoolbestuur en de kinderopvangorganisatie.

Toekomstbestendig door klimaatbestendig

De gemeente Roosendaal heeft de ambitie om in 2050 klimaatbestendig te willen zijn. Scholen hebben een levensduur van 50 jaar²² (zie ook hoofdstuk 5 over het investeringsbeleid). Dat geeft de verantwoordelijkheid om juist nu de stappen te zetten naar klimaatbestendige scholen en bijbehorende buitenruimten. Niet in de laatste plaats om efficiënt om te gaan met maatschappelijke middelen. Hieronder wordt duurzaamheid verder uitgewerkt.

3.2 Duurzaamheid

Binnen het IHP worden, in lijn met het duurzaamheidsbeleid en geldende wet- en regelgeving, duurzaamheidsambities geformuleerd voor onderwijshuisvesting. Onderwijshuisvesting, gefinancierd met maatschappelijke middelen vanuit overheidswege, valt onder maatschappelijk vastgoed.

Duurzaam Roosendaal

Roosendaal heeft als ambitie om in 2050 een energieneutrale samenleving te zijn door het minimaliseren van het energieverbruik door besparingsmaatregelen te treffen en door gebruik van duurzame energie zoals zonne-energie of windenergie. In lijn met het landelijke programma Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie wil Roosendaal uiterlijk in 2050 dat alle buurten en dorpen klimaatbestendig zijn ingericht. In 2030 is de transitie halverwege en dan is er geen last meer van wateroverlast, hittestress en droogte.

Voor nieuwbouw betekent dit dat de ambitie hoger ligt dan het Bouwbesluit (1 januari 2021) waarin Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) als eis geldt. De ambitie ligt op Energie Neutraal Gebouw (ENG) en daarmee is het saldo energieverbruik en energieopbrengst, met betrekking tot gebouwgebonden energie, nul. Daarnaast wordt gasloos gebouwd. Voor levensduurverlengende renovatie geldt dat (B)ENG beredeneerd zoveel mogelijk wordt gehaald. De reden is dat bij bestaande bouw het lastig (lees: kostbaar) is om eisen van ENG te bereiken. Het streven is daarom om beredeneerd te kijken wat kan en verantwoord is.

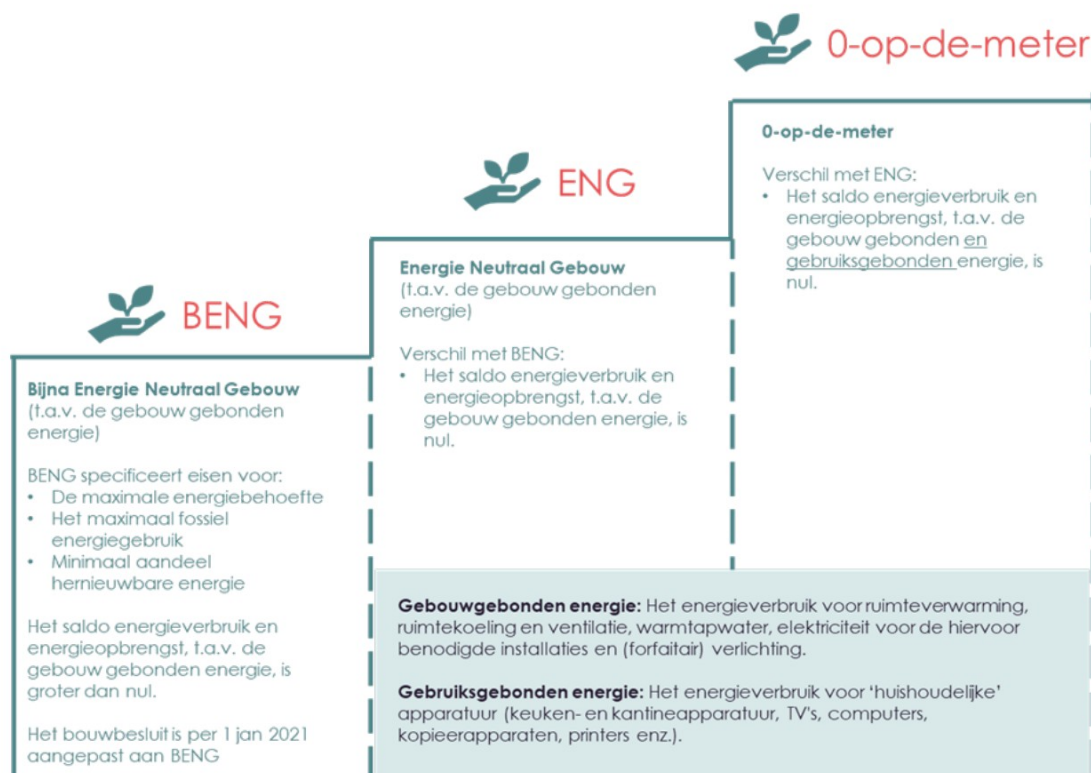
NB: Er is wetgeving vanuit Europa in ontwikkeling waar ENG vanaf 2028 voor nieuwbouw waarschijnlijk verplicht wordt. In dit IHP nemen we daarop een voorschot door bij de maatregelen voor nieuwbouw uit te gaan van ENG.

Een schoolgebouw kan ook energieopwekkend zijn met behulp van hernieuwbare energie.

²¹ Bij het opstellen van dit document is de Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Roosendaal uit 2011 van kracht. Er loopt een proces om deze te actualiseren naar de modelverordening van de VNG. In het proces van aanpassing van de huisvestingsverordening hebben schoolbesturen en gemeente ook oog voor snelheid, efficiency en doelgerichtheid van processen waardoor doorlooptijden om zaken geregeld te krijgen verkort kunnen worden.

²² De gemeente Roosendaal hanteert een afschrijvingstermijn van 50 jaar bij nieuwe investeringen die voortkomen uit het IHP.

NB: Een belangrijk aandachtspunt is de beschikbaarheid van aansluitingen op het energienet (netcongestie). In de praktijk blijkt er nu onvoldoende capaciteit om nieuwbouw te realiseren, aansluitwaarde te vergroten of om duurzaamheidsopties (o.a. zonnepanelen) te kunnen realiseren. Het is niet wenselijk dat projecten vertraging op lopen. Er zijn alternatieven beschikbaar die als oplossing kunnen dienen voor de netcongestie. *In de praktijk vraagt dit om extra budget. Hiervoor kan in het IHP gewerkt worden met een 'frictiebudget' netcongestie waaruit situationeel middelen gehaald kunnen worden om een maatwerk tussenoplossing te realiseren.*

Natuur inclusief bouwen

Natuur inclusief bouwen en verbouwen biedt ruimte voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving waar mensen én dieren prettig samenleven. Door in de ontwerpfase ruimte te creëren voor biodiversiteit op, aan, in het gebouw of (openbare) omgeving, krijgen we een betere leefomgeving. Groene daken en groene gevels zuiveren lucht. Schone lucht in kindcentra is goed voor de gezondheid van kinderen, leerkracht, pedagogisch medewerkers en ondersteunend personeel en stimuleert de concentratie. Planten functioneren als natuurlijke zuiveringsmachines en filteren fijnstof uit de lucht en zetten CO₂ om in zuurstof. Ook het vergroenen van buitengevels en daken heeft voordelen. Groene gevels zorgen voor een natuurlijke omgeving rondom de speelplaats. Naast alle voordelen van groen zoals isolatie van de gevel, verbetering van de akoestiek, verkoeling, afvang van fijnstof en stimuleren van biodiversiteit bieden de groene gevels ook een educatieve waarde aan kinderen.

Het Nieuwe Normaal

De gemeente Roosendaal committeert zich aan Het Nieuwe Normaal (HNN). HNN is een raamwerk gericht op materialentransitie. Een gedragen 'norm' met haalbare én ambitieuze circulaire prestatie in de gebouwde omgeving. Een norm die goed past bij de ambitie van de gemeente op het gebied van circulaire gebouwen. De wijze waarop circulariteit binnen het IHP wordt uitgewerkt staat hieronder.

Circulariteit

In Roosendaal is het principe van de circulaire economie leidend. Een circulaire economie is een economie zonder verspilling van grondstoffen en uitputting van de hulpbronnen van de aarde. Het realiseren en gebruiken van schoolgebouwen maakt integraal onderdeel uit van de ontwikkeling naar een circulaire economie en levert hieraan een bijdrage. Gemeente en schoolbesturen zien diverse kansen om circulariteit te integreren in projecten, maar ook in het gebruik van de schoolgebouwen. Circulaire principes worden zoveel mogelijk toegepast binnen bouwprojecten. Denk daarbij aan het gebruik van hergebruikte materialen, biobased grondstoffen en demontabele bouwmethodes. Ook in het gebruik van ruimte komt de circulaire gedachte tot leven. Om een circulair gebouw en -gebruik te realiseren wordt bij ieder project een team samengesteld van adviseurs, architecten en aannemers die ervaring hebben met circulair bouwen. Ook wordt er in de voorbereidingsfase voldoende tijd ingeruimd om de circulaire principes te vertalen naar een haalbaar ontwerp. Bij circulair bouwen behouden de gebouwen een zekere (economische) restwaarde, omdat bouwmaterialen na een levenscyclus herbruikbaar zijn. Materialen krijgen een toekomstwaarde. Daarmee wordt het mogelijk om restwaarde toe te kennen aan het gebouw en de investering niet volledig naar nul af te schrijven. In de projecten is ook aandacht voor het circulair slopen van gebouwen door bruikbare materialen te oogsten tijdens het sloopproces.

Circulariteit vraagt vaak om een extra investering, maar deze kunnen op de lange termijn voordelen opleveren. Hierover vindt nader overleg plaats tussen gemeente en het schoolbestuur.

Total Cost of Ownership (TCO)

De kosten van een gebouw bestaan niet enkel uit de bouwkosten tijdens de realisatiefase van het proces. Tijdens de levensduur van het gebouw komen daar ook kosten bij voor het beheer en exploitatie (lees: de instandhouding, een school bestuurlijke verantwoordelijkheid). Het concept 'Total Cost of Ownership' (TCO) gaat hier over en tracht de totale eigendomskosten over de gehele levensduur in beeld te brengen. Om goed in beeld te krijgen hoeveel een gebouw kost over zijn gehele levensduur is het belangrijk om de overige eigendomskosten ook duidelijk te hebben. Dit kan namelijk gevolgen hebben voor keuzes tijdens het ontwerpproces. Materialen, installaties of producten kunnen bij de aanschaf of installatie duurder zijn maar minder onderhoud nodig hebben of langer meegaan waardoor de totale kosten minder blijken. Hierbij valt te denken aan onderhoudsvrije vloeren of installaties die lagere energiekosten hebben. Dit vraagt om een andere manier van kijken naar gebouwen en hun levensloop. Op projectniveau moeten hiervoor keuzes worden gemaakt. Bij elk project dat voortkomt uit het IHP wordt een businesscase gemaakt waarin TCO leidend is. Deze businesscase kan ook gebruikt worden als onderbouwing voor de (eventuele) bijdrage vanuit het schoolbestuur, passend binnen de kaders van het onderwijsaccountantsprotocol.

Slim investeren in duurzaamheid

Investeringen in duurzaamheid vinden plaats op natuurlijke momenten zoals (vervangende) nieuwbouw, levensduurverlengende renovatie of groot onderhoud. Schoolbesturen zijn vrij om, passend binnen de mogelijkheden die zij hebben de kaders van het Onderwijsaccountantsprotocol, zelf maatregelen te treffen met betrekking tot het verduurzamen van onderwijsgebouwen.

Ambitie duurzaamheid

In onderstaande tabel is een voorstel gedaan voor de duurzaamheidsambitie. Aan de stuurgroep de vraag hoe deze ambitie zich verhoudt tot investeringen die dat vraagt en daarmee het tempo waarmee projecten binnen het IHP gerealiseerd kunnen worden in de bandbreedte van beschikbaar te stellen middelen.

2024-2026	2027-2030	2030-2040
▪ ENG ▪ Frisse Scholen klasse B ▪ Aardgasloos ▪ GPR – Algemeen 8,5 – Energie 9	▪ ENG ▪ Frisse Scholen klasse B ▪ Aardgasloos ▪ GPR – Algemeen 8,5 – Energie 9	▪ Nul op de meter ▪ Frisse Scholen klasse B ▪ Aardgasloos ▪ GPR – Algemeen 8,5 – Energie 9

NB: De GPR-methodiek die nu binnen de gemeente Roosendaal wordt gehanteerd gaat uit van algemene score 7,5 en energie 8. In bovenstaande tabel is deze ambitie hoger gelegd. Over de periode is de score gelijk gebleven maar daarmee de ambitie toch hoger omdat de vereisten die bij een GPR-score horen in de tijd veranderen en zwaarder worden. Hierbij gaan we ervan uit dat een toekomstige 8,5 de huidige 9 is door aanpassing/evolutie van het waarderingssysteem.

3.3 Gezondheid

Een goed binnenklimaat is belangrijk voor goede leerprestaties. Een gezonde school is een schoolgebouw met een laag energieverbruik en een gezond binnenklimaat met de aspecten luchtkwaliteit, temperatuur, comfort, licht en geluid. Gezonde scholen dragen bij aan een duurzaam gebouw, omdat ze het energieverbruik terugdringen en de CO₂-uitstoot beperken. In de praktijk zijn vooral de CO₂-concentratie en de binnentemperatuur vaak te hoog als gevolg van slechte ventilatie. Daarnaast draagt een gezond binnenklimaat bij aan de leerprestaties en vermindert het gezondheidsklachten. Een gezonde school heeft ook een buitenruimte die bijdraagt aan een betere gezondheid voor de kinderen.

Bij nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie van schoolgebouwen geldt het kwaliteitsniveau Frisse Scholen Klasse B als gemiddelde basis (slimme mix van Frisse Scholen klassen). Voor de kinderopvangvoorzieningen gelden (minimaal) de wettelijke vereisten.

Voor bestaande gebouwen (niet zijnde levensduurverlengende renovatie) is het streven minstens een goed binnenklimaat volgens de vereisten van Frisse Scholen klasse B (gemiddeld). De investeringen die nodig zijn voor een gezond binnenklimaat worden zorgvuldig afgewogen en gekoppeld aan de resterende levensduur van het gebouw. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties om deze ambitie ook in bestaande gebouwen na te streven.

Het schoolbestuur brengt de bestaande situatie in beeld inclusief de benodigde maatregelen. Vervolgens wordt de koppeling gelegd met geplande investeringen vanuit het onderhoudsplan. In de praktijk blijkt dat het realiseren van een goed binnenklimaat vraagt om meer installaties aan te brengen. Dit heeft financiële implicaties, zowel wat betreft initiële investeringen als exploitatiekosten. Het toevoegen van installaties kan namelijk resulteren in een verhoogd energieverbruik en onderhoudskosten voor de schoolbesturen.

Wanneer een investering in het binnenklimaat bij een bestaand gebouw aan de orde is, ligt de eerste verantwoordelijkheid bij het schoolbestuur, eventueel in samenwerking met de kinderopvang. Hierbij wordt onderzocht of zij de investering kunnen financieren. Kinderopvangorganisaties kunnen zelf investeren of bijdragen aan de financiering van de investering (voor hun deel van het gebouw) via huurvergoedingen. Alle betrokken partijen komen gezamenlijk tot een weloverwogen beslissing op basis van gedegen argumenten en belangenafweging.

Toegankelijkheid

Een cruciaal aspect van inclusie is het waarborgen van toegankelijkheid van voorzieningen, zodat ieder persoon er gebruik van kan maken. Het Handboek voor Toegankelijkheid is leidend bij uitvoering van projecten.

Bewegen, buitenruimte en bewegingsonderwijs

Een belangrijk aspect om gezond te blijven is dat kinderen leren dat voldoende bewegen belangrijk is en dat zij voldoende beweging krijgen in en rondom het kindcentrum. Het bevorderen van beweging heeft directe voordelen voor hun leerprestaties en algemene ontwikkeling. Om dit te bereiken, is het van groot belang dat de leer- en ontwikkelomgeving zo wordt ingericht dat beweging wordt gestimuleerd. Denk hierbij aan het plaatsen van klimmuren, het aanleggen van niveaus en het gebruik van meubilair dat uitnodigt tot beweging. Ook de activiteiten die de school of kinderopvang organiseert, zoals beweegactiviteiten tijdens pauzes en naschoolse sportactiviteiten, dragen hieraan bij. Een beweegvriendelijke omgeving draagt bij aan de gezondheid van kinderen. Bij de ontwikkeling van deze gezonde buitenruimte is aandacht voor: veiligheid, uitdaging, uitnodiging tot spel, uitnodiging tot ontwikkeling, uitnodiging tot bewegen, uitnodiging tot ontdekken, groene en natuurlijke uitstraling (met buffer ter voorkoming van vervuiling in het gebouw) en onderhoudsvriendelijkheid. De inrichting van de buitenruimte is een sturende factor voor gezondheid en het stimuleren van bewegen.

Bij bestaande locaties wordt de bestaande buitenruimte behouden, maar er wordt gekeken naar manieren om deze groener te maken.²³ Bij nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie wordt de omvang van de buitenruimte als een belangrijke factor gezien. Voor de kinderopvang wordt er voldaan aan de geldende regelgeving. Voor het onderwijs wordt uitgegaan van de meest recente versie van de modelverordening, zodat er voldoende speelruimte beschikbaar is en kinderen volop mogelijkheden hebben om te bewegen. Het is aan het schoolbestuur en de kinderopvangorganisaties om de buitenruimte en binnenruimte op een interessante wijze vanuit de gezamenlijke pedagogisch en educatieve visie vorm te geven en in te richten.

Daar waar de kans zich aandient wordt de buitenruimte van het kindcentrum en het openbaar gebied gecombineerd. Dit wordt per situatie bekeken en besloten (i.o.m. gemeente en schoolbestuur). Ook is oog voor het zelfstandig naar school komen van leerlingen lopend of met de fiets.

²³ Dit wordt ook als beleidsregel t.z.t. in de aangepaste verordening opgenomen.

Ambitie gemeente Roosendaal gezondheid kinderen en groene omgeving

De gemeente Roosendaal wil dat kinderen gezond opgroeien. Daar hoort een groene omgeving bij die onderdeel uitmaakt van de leeromgeving. Natuur heeft een gunstige invloed op de totale ontwikkeling van kinderen. Natuur is goed voor hun zintuigen, motoriek, concentratie, denkvermogen en creativiteit. Denk ook aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Kinderen maken immers sneller vriendjes als ze buiten spelen. Klimaatbestendig betekent dat we geen last hebben van hitte, droogte, wateroverlast en dat de biodiversiteit in de stad en de kerkdorpen is geborgd. Voor Roosendaal betekent dit dat iedere schop die de grond ingaat klimaatbestendig is. De gemeente Roosendaal wil graag dat kinderen gezond opgroeien. Daarnaast wil de gemeente Roosendaal dat alle buurten en dorpen in 2050 klimaatbestendig zijn ingericht én dat we daar in 2030 halverwege mee zijn. Groene buitenruimtes dragen hier in sterke mate aan bij. Een groene buitenruimte is een plein waarvan minimaal 50% van de bespeelbare oppervlakte een natuurlijk karakter heeft. Dit betekent een samenstelling van groen oppervlak (gras, bomen en bomen en een onthard oppervlak (boomsnippers, zand)). Voor de gemeente Roosendaal biedt een groene buitenruimte een rijk speel- en leerlandschap voor kinderen om vrij te spelen en voor de natuur om zich te ontwikkelen. Hierbij kan groen bestaan uit speelgroen (spelen in en met groen), educatief groen, eet- en ruikgroen die bijdragen aan bewustwording van gezonde en/of duurzame voedselkeuzes. Een groene buitenruimte is ingericht met overwegend natuurlijke duurzame hergebruikte materialen en vergroot de duurzame omgang met regenwater. De inrichting van het plein draagt bij aan biodiversiteit en aan het voorkomen van wateroverlast en hittestress (groene gevels, groene daken, schaduwboomen). Daarvoor wordt het plein ook voorzien van kleine faunavorzieningen zoals bijvoorbeeld een egelverblijf en een insectenhotel. De beplanting op een groene buitenruimte is bij voorkeur inheems, passend bij de natuurlijke omstandigheden van die plek en biedt seizoen variatie. Waar mogelijk biedt de beplanting en inrichting mogelijkheden voor verbeteren van condities voor aandachtsoorten van de gemeente Roosendaal. Voor kinderen is er uitdagende en dynamische natuur te vinden die ze van top tot teen kunnen ervaren. In de groene buitenruimte kunnen kinderen van alle leeftijden grenzen verkennen en aanvaardbare risico's nemen. De basis voor de speelomgeving ligt in de diversiteit en verscheidenheid van het plein met kenmerken zoals hoog/laag, nat/droog, schaduw/zon. Zo ontstaat er voor kinderen een plek voor rust, natuurbeleving, creatieve vormen van spel en avontuurlijk bewegen. Tenslotte vindt de gemeente Roosendaal participatie erg belangrijk. Daarom worden bij het ontwerp, aanleg en onderhoud de kinderen, docententeam, ouders en burens zoveel mogelijk actief betrokken.

NB: Na vaststelling van bovenstaand deel van het IHP door de gemeenteraad, zal de gemeente een beleidslijn gaan ontwikkelen waarin concrete afspraken worden gemaakt over de bijdrage die ze kan leveren aan de buitenruimten. Onderdeel is een uitsplitsing van de rol en verantwoordelijkheid van gemeente en schoolbesturen en eventuele aanpassingen die daarin worden gedaan.

Omvang buitenruimte

Gemeente Roosendaal en betrokken organisaties hechten aan spel en ontwikkeling buiten het gebouw en willen hiervoor buitenruimten met voldoende omvang beschikbaar stellen. Hierin kan gezocht worden naar combinaties tussen speelpleinen en speelplekken in de wijk/omgeving, waardoor de gewenste omvang ontstaat. Hierin is ook plaats voor een specifiek concept of visie van het betreffende kindcentrum of de school.

Voor de speelpleinen wordt gestreefd naar een substantieel aantal vierkante meters. Dit wordt per situatie bekeken waarin de normen uit de nieuwe modelverordening als ondergrens worden aangehouden. Waar mogelijk wordt gekeken naar koppeling tussen speelplein van onderwijs, speelplein van kinderopvang en openbare speelvoorzieningen. Als een situatie het toelaat is de intentie een speelplein van minimaal 1.200 vierkante meter te realiseren. De exacte omvang wordt per situatie onderzocht in samenspraak tussen schoolbestuur, opvangorganisatie en gemeente.

Voor accommodaties voor bewegingsonderwijs geldt dat deze passen binnen het beleidsvoornemen om meer bewegen te stimuleren. Bij de positionering van deze voorzieningen over de kernen/wijken wordt gekeken naar de volgende aspecten:

- Nabijheid: de ligging is zodanig dat de reistijd van school naar de gymvoorziening passend is binnen de geldende verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Roosendaal. Hiervoor wordt een spreidingsplan gemaakt dat leidend is binnen de scenariovorming van het IHP-proces.
- Routes: leerlingen gaan onder begeleiding of zelfstandig naar de gymvoorzieningen toe. Deze routes dienen veilig te zijn (afgestemd op de leeftijd van leerlingen) waarbij ook rekening wordt gehouden met de belasting voor de wijkbewoners.
- Kwaliteit: de gymvoorzieningen sluiten aan op de eisen van het bewegingsonderwijs. Hierbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om buiten te bewegen binnen het gymonderwijs.
- Beheer: Voor het beheer geldt dat de beschikbaarheid voor onderwijs leidend is.

Vanaf schooljaar 2023-2024 is twee lesuren bewegingsonderwijs verplicht voor het (speciaal) basisonderwijs. Leerlingen moeten minimaal twee lesuren bewegingsonderwijs krijgen onder leiding van een vakleerkracht of bevoegde groepsleerkracht (het gaat dan om 2 x 45 minuten of 1 x 90 minuten).

In ontwikkeltrajecten voor toekomstige nieuwbouw wordt gekeken naar het realiseren van een vergroot speellokaal waardoor er meer beweegmogelijkheden voor de jongste kinderen in het gebouw zijn en zo bewegen langer binnen het gebouw kan worden georganiseerd. Ook kan gekeken worden naar beweegmogelijkheden in de nabijheid van het gebouw in de wijk/omgeving/buiten.

De intentie bij nieuwe projecten is om bewegen zo laagdrempelig mogelijk te maken. Vanuit visie is de ambitie om voorzieningen voor bewegingsonderwijs op redelijke loopafstand (maximaal 15 minuten voor kinderen van 6 jaar) te hebben waardoor de impact op lestijd beperkt blijft en dat er voldoende capaciteit aanwezig is om in die gymzaal de nabijgelegen scholen te bedienen. Het vervoeren van leerlingen per bussen dient (zo veel mogelijk) vermeden te worden.

3.4 Huisvesting (maatschappelijke) partners

Bij nieuwbouw is het uitgangspunt gezamenlijke huisvesting van onderwijs met maatschappelijke partners. Voorbeelden hiervan zijn kinderopvang en jeugdgezondheidszorg. Er zijn twee mogelijkheden om tot gezamenlijke huisvesting te komen: (1) investering door de maatschappelijke partner zelf²⁴ of (2) investering door de gemeente met een kostprijsdekkende huurovereenkomst.

In bestaande situaties waar kinderopvang gebruik maakt van (leegstaande) ruimten in een onderwijsvoorziening is sprake van gelijkwaardigheid in huisvesting. Dit betekent dat bij groei van het onderwijs de kinderopvang niet wijkt. Om de groei van het onderwijs op te vangen blijft kinderopvang zitten en worden groepsruimten voor het onderwijs bijgebouwd (uitbreiding). In dat geval wordt de uitbreiding aangemerkt als beredeneerde aantoonbare investering ten behoeve van de kinderopvang en wordt de gemeente via een (kostprijsdekkende) huurvergoeding gecompenseerd voor de kapitaallasten. Als de kinderopvangorganisatie niet aan de huurvergoeding kan voldoen, dan wijken zij wel.

²⁴ Investering door de kindpartner is een keuze, geen voorwaarde voor samenwerking. Vanuit de inhoud kiest de onderwijsorganisatie de samenwerkingspartner.

3.5 Huisvestingsmaatregelen in het IHP

Voor elke onderwijsvoorziening wordt binnen het IHP een maatwerkscenario beschreven dat leidend is voor de maatregelen en investeringen die de komende jaren door gemeente en schoolbesturen gepleegd worden. In het IHP wordt onderscheid gemaakt tussen schoolgebouwen die de komende periode in stand worden gehouden en gebouwen waar de noodzaak tot vervanging of een maatregel aanwezig is. In het IHP hanteren we daarom de volgende huisvestingsscenario's:

(Vervangende) nieuwbouw en uitbreiding

Levensduurverlengende renovatie

- 50 jaar
- 25 jaar

In stand houden

Afstoten

Hieronder wordt de definitie en het afwegingskader van de huisvestingsscenario's verder uitgewerkt. De huisvestingsmaatregelen kunnen leidend zijn, maar het laat onverlet dat er ook ruimte blijft voor maatwerkoplossingen in goed overleg waar dat gewenst/noodzakelijk is.

Per scenario wordt hieronder een nadere toelichting gegeven. Hierbij wordt gesproken over gemeente en schoolbesturen vanuit hun positie als mogelijke bouwheren²⁵. Na realisatie van een project gelden de wettelijke taken en verantwoordelijkheden voor gemeente en schoolbesturen qua exploitatie (lees: het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het in stand houden, het verrichten van aanpassingen en het exploiteren).

Vertrekpunt realisatie van projecten

Bij de realisatie van projecten is het aantal te realiseren vierkante meters volgens de VNG-norm leidend (al dan niet aangevuld met extra vierkante meters vanwege inclusiever en passend onderwijs (zie eerder tekstkader over extra vierkante meters) en niet het budget. In de situatie dat bij realisatie van de vierkante meters met het vastgelegde kwaliteitsniveau middelen resteren, dan vloeien deze terug naar de gemeente.

NB: Voor bovenstaand vertrekpunt is het noodzakelijk dat gedacht wordt vanuit de vierkante meters zoals beschikt en op basis van een voorlopige realistische investeringsbedragen. Na aanbesteding wordt het daadwerkelijke investeringsbedrag leidend.

Maatregel 1: (vervangende) nieuwbouw

Bij de maatregel (vervangende) nieuwbouw gaat het om schoolgebouwen waarvoor in het IHP een noodzaak tot vervanging is aangetoond. Deze gebouwen vereisen op korte termijn een grootschalige ingreep in de vorm van (vervangende) nieuwbouw. Nieuwe schoolgebouwen dragen, waar mogelijk, maximaal bij aan de verduurzamingsopgave. Dit wil zeggen bouwen volgens ENG²⁶. Het streven op het gebied van gezondheid is om Frisse Scholen klasse B te behalen, en waar mogelijk op onderdelen Frisse Scholen klasse A.

²⁵ In principe ligt het bouwheerschap bij het schoolbestuur. In situaties met meerdere partijen in een gebouw kan het bouwheerschap worden belegd bij de gemeente.

²⁶ Bij nieuwbouw wordt vanuit duurzaamheidsambitie en vooruitlopend op wetgeving in ontwikkeling gekozen voor ENG. Wanneer een gebouw vanaf het begin met de ENG-filosofie wordt ontworpen zijn de meerkosten te overzien. Voor bestaande gebouwen wordt (B)ENG beredeneerd benaderd en een beredeneerde afweging gemaakt welke ambitie verantwoord te behalen is.

Voor de maatregel (vervangende) nieuwbouw zijn de volgende spelregels van toepassing:

- Een businesscase toont of nieuwbouw een beter alternatief is dan levensduurverlengende renovatie, wanneer daar geen direct uitsluitsel over wordt gegeven op basis van bepaalde context.
- De gemeente en het schoolbestuur stellen gezamenlijk de businesscase op om te voorkomen dat er eenzijdige sturing plaatsvindt.
- De gemeente financiert het wettelijke deel (momenteel BENG en gemiddeld Frisse Scholen klasse B + GPR (huidig: gemiddeld 7,5 en energie 8), waarbij per project wordt bekeken op welke onderdelen Frisse Scholen klasse A kan worden behaald binnen het budget.
- Een businesscase, met daarin maatregelen met een rendabele terugverdientijd in de exploitatie (passend binnen het Onderwijsaccountantsprotocol), moet aantonen of hogere duurzaamheidseisen zoals nul op de meter haalbaar zijn²⁷.
- De stap van BENG naar ENG kan worden gezet met een bijdrage vanuit het schoolbestuur (totdat ENG het wettelijk kader wordt). Het uitgangspunt is dat deze eenmalige bijdrage kan worden verantwoord door terugverdienen passend binnen het Onderwijsaccountantsprotocol.
- Het doorvoeren en bekostigen van ENG is een keuze en de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Als het schoolbestuur dat niet kan, pleegt de gemeente de extra investering om ENG mogelijk te maken.
- Er dienen voorafgaand aan de planvorming afspraken gemaakt te worden tussen de gemeente en het schoolbestuur over het eventueel inbrengen van gereserveerde onderhouds- en exploitatiebudget ten behoeve van het bekostigen van ENG.
- Er wordt een klimaatscan (inzicht in verduurzamingsmogelijkheden in lijn met het Klimaatbeleid) uitgevoerd om te beoordelen welke klimaat adaptieve maatregelen er mogelijk zijn.
- De ambities voor flexibiliteit, inclusie en circulariteit dienen bij nieuwbouwprojecten zoveel als mogelijk te worden geïntegreerd, passend binnen het budget.

Het realiseren van uitbreiding bij een schoolgebouw is een variant van nieuwbouw. Vaak gaat het hier om kleinere projecten waardoor het bedrag voor nieuwbouw kan oplopen (afhankelijk van de grootte). Bij een dergelijke kleine uitbreiding is het duurzaamheidsconcept van het bestaande gebouw leidend en wordt gestreefd naar minimaal BENG.

Maatregel 2: levensduurverlengende renovatie

Voor levensduurverlengende renovatie gelden twee varianten. Deze zijn:

- 2A: levensduurverlengende renovatie met scope voor 50 jaar
- 2B: levensduurverlengende renovatie met scope voor 25 jaar

2A: levensduurverlengende renovatie met scope 50 jaar

Deze ingreep wordt beschouwd als een volwaardig alternatief voor nieuwbouw. Hierbij wordt het bestaande gebouw aanzienlijk verbeterd, met als doel de levensduur met minstens 50 jaar te verlengen. Tegelijkertijd wordt het gebouw duurzamer en vereist het minder onderhoud. Daarnaast wordt ook een adequaat binnenklimaat meegenomen volgens de vereisten van Frisse Scholen klasse B. Omdat levensduurverlengende renovatie als een gelijkwaardig alternatief wordt beschouwd, worden dezelfde doelstellingen nagestreefd als bij nieuwbouw.

²⁷ Aandachtspunt daarbij is wel dat nieuwe gebouwen geen kosten voor gas hebben maar de hedendaagse installaties een hoger elektraverbruik hebben en ook meer onderhoudslasten hebben. Dit wordt integraal meegenomen in de afweging.

Bij levensduurverlengende renovatie wordt gekeken naar:

- Functionele staat: verbeteren van de functionaliteit (flexibiliteit, multifunctionaliteit en aansluiten onderwijs- en kinderopvangconcept).
- Technische staat: levensduurverlenging door investering in bouwkundige en installatietechnische ingrepen.
- Ruimtelijke staat.
- Verduurzaming van het gebouw (benaderen ambitie BENG).

Voor de maatregel levensduurverlengende renovatie 2A zijn de volgende spelregels van toepassing:

- Een businesscase toont of nieuwbouw een beter alternatief is dan levensduurverlengende renovatie, wanneer daar geen direct uitsluitel over wordt gegeven op basis van bepaalde context.
- De gemeente en het schoolbestuur stellen gezamenlijk de businesscase op om te voorkomen dat er eenzijdige sturing plaatsvindt.
- De bijdrage vanuit de gemeente en aanvullende bijdrage vanuit het schoolbestuur is vergelijkbaar met de spelregels voor nieuwbouw.
- Er wordt gerekend met één investeringsbedrag voor zowel levensduurverlengende renovatie als (vervangende) nieuwbouw. De ruimtebehoefte voor levensduurverlengende renovatie vormt de basis voor de indicatieve investeringskosten, waaruit ook een levensduurverlengende renovatie bekostigd kan worden.
- In het afwegingskader binnen de businesscase dienen de volgende afwegingen ten grondslag te liggen aan de motivatie om te kiezen voor levensduurverlengende renovatie in plaats van nieuwbouw:
 - Het gebouw heeft een goede uitstraling, ligging en/of functionaliteit, en/of;
 - Het gebouw heeft verschillende bouwdelen, en/of;
 - Het gebouw heeft een hoge boekwaarde, en/of;
 - De exploitatie vormt geen probleem, en/of;
 - Levensduurverlengende renovatie vormt een duurzamer alternatief dan nieuwbouw, circulaire maatregelen worden hierin meegenomen, en/of;
 - Er ruimte is in het gebouw of op het terrein om het gewenste aanbod te realiseren, en/of;
 - Het gebouw dusdanig flexibel is dat er multifunctioneel gebruik van ruimten kan worden gemaakt en aanpassingen/uitbreidingen in de toekomst mogelijk zijn (indien gewenst);
 - Wel of geen inzet van tijdelijke huisvesting benodigd is. Hierbij is leidend dat kinderen rust nodig hebben om tot goede ontwikkelprestaties te komen;
- Er wordt een klimaatscan uitgevoerd om te beoordelen welke klimaat adaptieve maatregelen er mogelijk zijn.
- De omschreven ambities voor flexibiliteit, inclusie en circulariteit dienen bij levensduurverlengende renovatieprojecten zoveel mogelijk te worden geïntegreerd passend binnen het beschikbaar gestelde budget.

In het proces om te komen tot een afweging voor levensduurverlengende renovatie zijn nog vijf spelregels van toepassing:

- Als er aanleiding is om de bouwkundige en installatietechnische maatregelen ter discussie te stellen, kan een gebrekenrapportage inclusief maatregelen opgesteld worden ter onderbouwing.
- Er kunnen argumenten zijn om een bestaand gebouw toch te handhaven in plaats van (vervangende) nieuwbouw. Dit dient uitgebreid beargumenteerd te worden in een businesscase en betrokken organisaties komen in gezamenlijkheid tot een besluit. Daarna is het een maatregel die volgens de genoemde maatregelen voor bekostiging in aanmerking komt.
- Aandachtspunt voor in- of uitbreiden met behoud van onderwijs- en kinderopvangconcept;
- Aandacht voor de locatie (in de wijk/kern en leerlingenprognoses).
- Aandacht voor de klimaateffecten.

2B: levensduurverlengende renovatie met scope voor 25 jaar

In uitzonderlijke gevallen kan er sprake zijn van een aangepaste levensduurverlengende renovatie variant. Voor scholen waarvan het toekomstperspectief onzeker is (vanwege leerlingenaantal, ruimtelijke ontwikkeling, et cetera), maar het gebouw vanuit kwalitatief oogpunt om een ingreep vraagt, kan een levensduurverlenging van 25 jaar passend zijn.

Voor de maatregel levensduurverlengende renovatie 2B zijn de volgende spelregels van toepassing:

- Bij een aangepaste variant wordt het gebouw verduurzaamd, het binnenklimaat verbeterd en worden beperkte ingrepen gedaan om de onderwijskundige kwaliteit te verbeteren.
- De gemeente is verantwoordelijk voor het bekostigen van de kwaliteit verhogende (en levensduurverlengende) ingrepen.
- Het budget wordt bepaald op basis van de benodigde ruimtebehoefte van de school en kinderopvang, niet op de capaciteit van het gebouw en bedraagt maximaal 50% van het nieuwbouwbudget.
- Uitgangspunt is dat de ingrepen die met deze vergoeding te bekostigen zijn ervoor zorgen dat de levensduur van het totale pand met minimaal 25 jaar wordt verlengd.
- De schoolbesturen blijven verantwoordelijk voor de bekostiging van de onderhoudswerkzaamheden zoals opgenomen in het MJOP. Op het moment dat helder is dat er een ingreep komt, wordt getracht de onderhoudswerkzaamheden zoveel mogelijk te clusteren in combinatie met de ingreep.
- De haalbaarheid van de ambities op het gebied van flexibiliteit, inclusie en circulariteit worden onderzocht, maar zijn geen doel op zich. Binnen de mogelijkheid van het beschikbare budget wordt hier invulling aan gegeven.

Wetgeving rond levensduurverlengende renovatie

Voor levensduurverlengende renovatie als voorziening in de onderwijshuisvesting is door het Rijk wetgeving in de maak. De verwachting is dat deze in 2025 een feit wordt. Tot het moment dat de wetgeving van kracht is gelden bovenstaande spelregels voor levensduurverlengende renovatie of aangepaste levensduurverlengende renovatie.

Maatregel 3: In stand houden

Onder in stand houden vallen de gebouwen die binnen de looptijd van het IHP (ca. 16 jaar) in stand worden gehouden. Hoewel deze gebouwen geen grootschalige ingreep krijgen, is ook voor deze categorie aandacht voor hoe kan worden bijgedragen aan de verduurzaming en het verbeteren van het binnenklimaat in lijn met de landelijke klimaatdoelstellingen. Over 27 jaar dienen namelijk alle gebouwen CO₂ neutraal te zijn. Het in stand houden en onderhouden van schoolgebouwen is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur, die hiervoor een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) opstelt. Bij het planmatig onderhoud wordt minimaal het conditieniveau 3 van in stand houding op sober en doelmatig niveau (NEN2767) gehanteerd. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de handhaving van dit niveau en de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden.

Het schoolbestuur is ook verplicht om de Erkende Maatregelen (Wet Milieubeheer) uit te voeren. Dit betreft duurzame maatregelen met een terugverdientijd van minimaal 5 jaar. Voor het onderhouden en het uitvoeren van de Erkende Maatregelen zet het schoolbestuur een deel van de bekostiging die zij vanuit het Rijk ontvangt in. Deze regeling blijft gehandhaafd. Toch vraagt het behalen van de doelstellingen uit het Klimaatakkoord om aanvullende maatregelen voor bestaande gebouwen. Hieronder zijn spelregels opgenomen hoe hiermee om te gaan.

Voor de maatregel in stand houden zijn de volgende spelregels van toepassing:²⁸

- Voor alle schoolgebouwen wordt door middel van een scan inzichtelijk gemaakt welke maatregelen er, aanvullend op het activiteitenbesluit, haalbaar zijn om het binnenklimaat te verbeteren, de CO₂-uitstoot te verminderen, energie te besparen en aardgasvrij te zijn. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen verschillende categorieën van gebouwen:
 - Leeftijd 25 jaar of ouder: voor deze gebouwen is het aannemelijk dat er binnen afzienbare tijd door middel van levensduurverlengende renovatie of (vervangende) nieuwbouw (na afweging in een businesscase) de CO₂-uitstoot wordt gereduceerd. Met een light scan wordt inzichtelijk gemaakt welke duurzame maatregelen binnen de resterende levensduur van het gebouw haalbaar en verantwoord zijn. Voor gebouwen die binnen nu en 5 jaar in het IHP staan voor een ingreep, wordt geen scan uitgevoerd;
 - Leeftijd jonger dan 25 jaar: deze gebouwen verwachten noch binnen het IHP noch voor 2050 een grootschalige ingreep. Een uitgebreide scan maakt inzichtelijk welke maatregelen zorgen voor een substantiële verduurzaming voor deze categorie gebouwen.
- De gemeente bekostigt de scan gezamenlijk met het schoolbestuur (50-50 verhouding).
- Als de uitkomsten van de scan aanleiding geven tot het doorvoeren van maatregelen dan wordt gekeken naar wie verantwoordelijk is vanuit rendement en rechtmatigheid (wettelijk/accountantsprotocol). Het uitvoeren van de maatregelen wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan natuurlijke momenten in het MJOP.
- Binnen een gebouw kan sprake zijn van huurinkomsten. Deze opbrengsten kunnen ingezet worden voor verduurzamingsmaatregelen, mits de huuropbrengsten de exploitatielasten overstijgen.

NB: Gemeente en schoolbesturen maken afspraken wie het initiatief neemt voor de scan. Vanuit de primaire verantwoordelijkheid ligt een initiatief vanuit het schoolbestuur voor de hand.

Maatregel 4: Afstoten

Dit betreft gebouwen die niet langer als schoolgebouw in gebruik blijven en teruggegeven worden volgens de geldende verordening voorzieningen onderwijshuisvesting van de gemeente Roosendaal. Daarmee worden ze onttrokken aan de onderwijsbestemming.

²⁸ Indien een schoolbestuur een bestaand gebouw functioneel wil verbeteren om een kindcentrum beter tot haar recht te laten komen, dan is dat een taak en verantwoordelijkheid van het schoolbestuur als onderdeel van aanpassing van een gebouw. Als ook geïnvesteerd wordt ten behoeve van functionele aanpassing voor kinderopvang, dan wordt dat verrekend in de huurovereenkomst.

4. Scenario's

In dit hoofdstuk wordt op basis van ontwikkelingen in het gebied/kern (knelpunten en kansen) en de vertaling van de visie (onder andere inclusiever onderwijs) het voorkeursscenario per onderwijslocatie geformuleerd. De onderverdeling van de gebieden/kernen in Roosendaal is zoals in de afbeelding in paragraaf 2.3.

Prognosebureau Pronexus heeft de leerlingenprognoses in dit IHP opgesteld met gegevens van november 2023. De ontwikkeling van de Schaalsprong is hierin niet meegenomen, omdat deze nog niet concreet genoeg is. Bij de uitvoering van projecten nemen gemeente, schoolbesturen en kinderopvang zo goed mogelijk de actuele ontwikkelingen van de Schaalsprong zo goed mogelijk mee. In te maken afwegingen voor te realiseren projecten wordt onder regie van de gemeente in gezamenlijkheid onderbouwd (met uitwerking van relevante aanvullende informatie) hoe ontwikkelingen geduid worden om tot specifieke besluitvorming te kunnen komen. Het gaat dan bijvoorbeeld over de aanvullende woningbouwontwikkeling en de gevolgen voor de populatie in een wijk. De gemeente behoudt echter altijd de regie bij investeringsbeslissingen die niet op harde (prognose)cijfers gebaseerd kunnen worden. Daarnaast neemt de gemeente de regie bij projecten waar gebiedsontwikkeling aan de orde is. In haar regisseursrol zorgt de gemeente voor een integrale benadering van het gebied, waarbij alle relevante partijen worden betrokken voor het realiseren van de maatschappelijke voorzieningen. De finale besluitvorming is aan de gemeenteraad.

Bij het nemen van beslissingen over nieuwe projecten zorgt de gemeente samen met het schoolbestuur en de kinderopvang voor een duidelijke onderbouwing met alle relevante informatie. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn, zoals veranderingen in het aantal woningen of groei van leerlingenaantallen, gaan we opnieuw met elkaar in gesprek om de gemaakte afspraken te herzien waar nodig.

Termijn

De toelichting van korte- en middellange termijn is als volgt:

- Korte termijn: Heden tot 4 jaar (1^e IHP-periode);
- Middellange termijn: Periode van 5 tot 15 jaar (overige IHP-periodes);
- Lange termijn: 16 jaar en verder;

Een nadere toelichting op de fasering van projecten is te vinden in hoofdstuk 5.3.

(Tijdelijke) huisvestingsoplossing

Voor enkele scholen is een (tijdelijke) huisvestingsoplossing nodig vanwege aanhoudende capaciteitstekorten. In HPO 2025 is vastgelegd wat hieronder wordt verstaan:

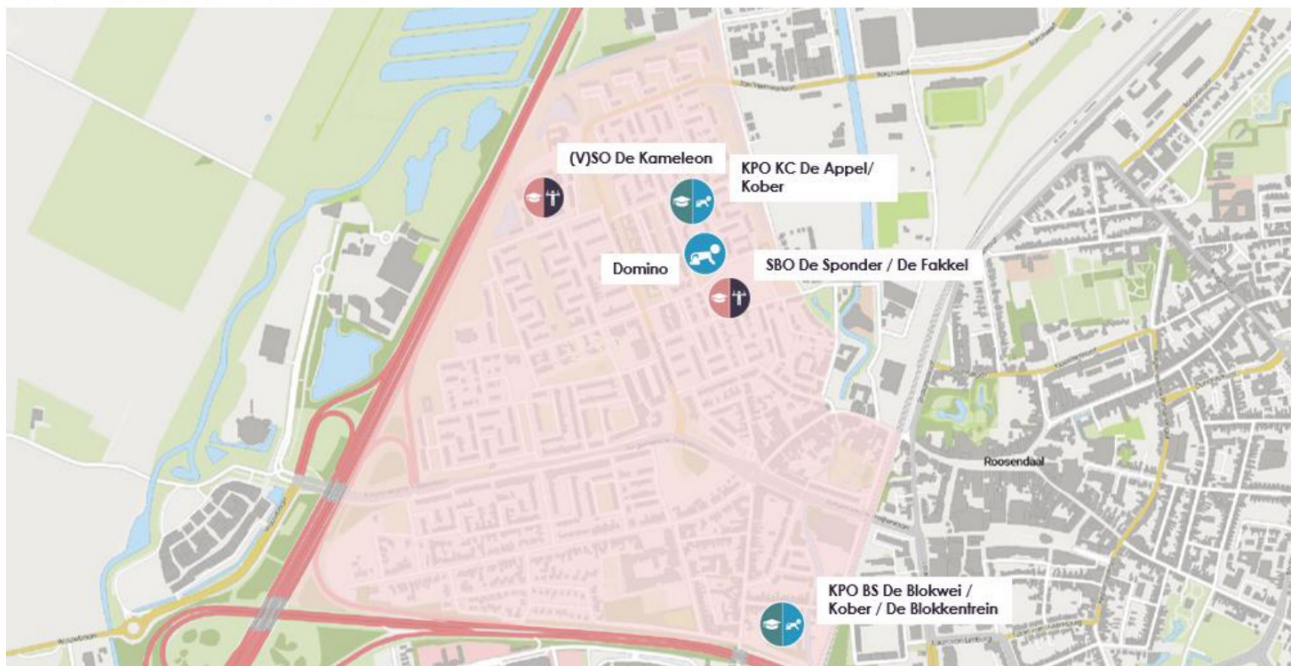
Onder een oplossing in (tijdelijke) huisvesting wordt verstaan een (kosten)efficiënte inzet van middelen om bij een capaciteitsvraagstuk te voorzien in benodigde ruimte. Daarbij wordt nadrukkelijk (eerst) gekeken naar het gebruik van de beschikbare capaciteit in bestaande onderwijshuisvesting in de directe nabijheid²⁹. Het (bij)plaatsen van noodlokalen (units) wordt bij voorkeur zo veel mogelijk voorkomen.

NB: Bij de beschrijving van de scenario's in dit hoofdstuk worden symbolen weergegeven die corresponderen met de beschreven maatregelen uit paragraaf 3.5 van dit document.

²⁹ Dit is een oplossing voor korte termijn (maximaal 4 jaar)

4.1 Scenario's

4.1.1 Gebied Westrand

In het gebied Westrand zijn twee scholen voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- KPO KC De Appel
- KPO BS De Blokwei

Daarnaast zijn er drie scholen voor het speciaal (voortgezet) onderwijs, te weten:

- KPO (V)SO De Kameleon
- KPO SBO De Sponder
- De Fakkel

Westrand is een van de gebieden die behoren tot het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). De gemeente stelt in samenwerking met partners een uitvoeringsprogramma op dat aansluit bij de kenmerken en uitdagingen van de wijk. Een ander belangrijk aandachtspunt zijn de woningbouwplannen in Westrand, die de samenstelling van de wijkbevolking zullen veranderen en daarmee ook de leerlingenaantallen. Om tot verdere keuzes te komen is het van belang om een compleet beeld te hebben van het gebied en de lopende ontwikkelingen.

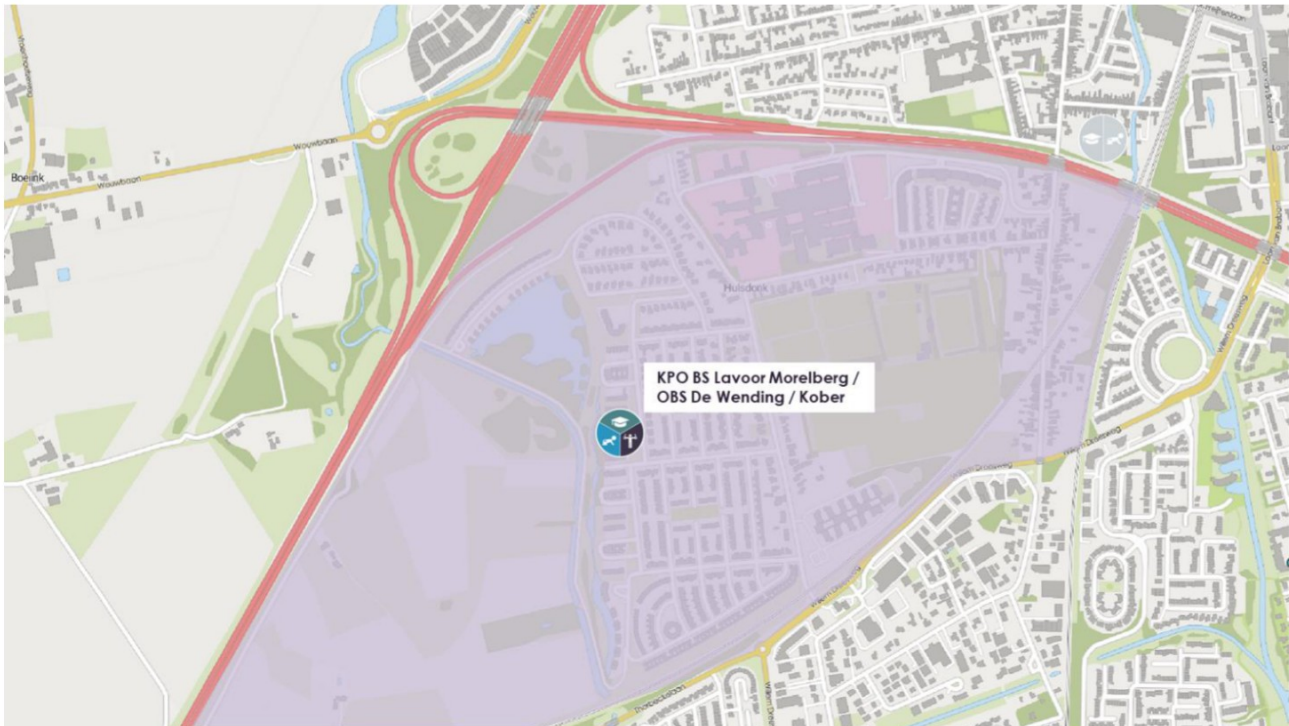
De scenario's in het IHP zijn:

Westrand en Weihoek	In 2025 vindt er door de gemeente, de betrokken schoolbesturen en kinderopvangorganisaties voor de scholen in het gebied Westrand – Weihoek (inclusief Stadsoevers en Spoorzone-West) een integraal onderzoek plaats. In dit onderzoek wordt rekening gehouden met onderstaande punten:	
Integraal onderzoek Westrand en Weihoek (inclusief Stadsoevers en Spoorzone-West)	Zie bijlage 1 voor meer toelichting	
KC De Appel	Vervangende nieuwbouw. Het benodigde voorbereidingskrediet is toegekend voor nieuwbouw op de onderwijscampus, volgens de uitgangspunten in de gebiedsvisie Westrand.	
BS De Blokwei	Vervangende nieuwbouw niet op dezelfde locatie. Er zal onderzocht worden welke locatie het meest geschikt is voor de toekomst. Hierbij worden zowel een mogelijke samenwerking met BS Lavoer Morelberg als een zelfstandige locatie voor De Blokwei in overweging genomen. De samenwerking tussen de KPO-scholen moet nog nader verkend worden.	
KPO SBO De Sponder	Vooralsnog in stand houden en passend anticiperen op toekomstige ontwikkelingen om tot inclusiever onderwijs op de scholencampus te komen.	
De Fakkel	Vooralsnog in stand houden en passend anticiperen op toekomstige ontwikkelingen om tot inclusiever onderwijs te komen. ▪ Uitbreiding (lopend project): het schoolgebouw Zonneboom, waarin De Fakkel en De Sponder gezamenlijk zijn gehuisvest, wordt uitgebreid. Er komt een extra verdieping met twee lokalen voor De Fakkel, twee lokalen voor De Kameleon en aanvullende ruimtes voor Joki-C.	
KPO (V)SO De Kameleon	Vooralsnog in stand houden en passend anticiperen op toekomstige ontwikkelingen om tot inclusiever onderwijs te komen. ▪ Uitbreiding (lopend project): zie De Fakkel	
Nieuwe voorziening	Zie bijlage 1 voor meer toelichting	

Gebiedsontwikkeling Westrand

Bij uitwerking van plannen wordt rekening gehouden met uitgangspunten in de gebiedsvisie Westrand.

4.1.2 Gebied Weihoek

In het gebied Weihoek zijn twee scholen voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- KPO BS Lavoer Morelberg
- OBS De Wending

De twee scholen zijn samen gehuisvest in het gebouw Het Kwadrant.

De scenario's in het IHP zijn:

Westrand en Weihoek	In 2025 vindt er door de gemeente, de betrokken schoolbesturen en kinderopvangorganisaties voor de scholen in het gebied Westrand – Weihoek (inclusief Stadsoevers en Spoorzone-West) een integraal onderzoek plaats. In dit onderzoek wordt rekening gehouden met onderstaande punten:
Integraal onderzoek Westrand en Weihoek (inclusief Stadsoevers en Spoorzone-West)	Zie bijlage 1 voor meer toelichting.
Lavoer Morelberg/De Wending	Voor het gebouw Het Kwadrant van Lavoer Morelberg en De Wending is er een beheerstichting. Na de uitkomst van het onderzoek wordt gekeken naar de juridische vormgeving van de gezamenlijke huisvesting.
Lavoer Morelberg/De Wending	Het onderzoek heeft als doel richting te geven aan de toekomstige huisvestingsscenario's voor de scholen Lavoer Morelberg en De Wending, waarbij ook de mogelijkheid van afzonderlijke huisvesting voor beide scholen wordt onderzocht. ▪ Voor de financiële doorrekening wordt rekening gehouden met een investering voor vervangende nieuwbouw voor een afzonderlijke school en levensduurverlengende renovatie (50 jaar) van het gebouw Het Kwadrant.

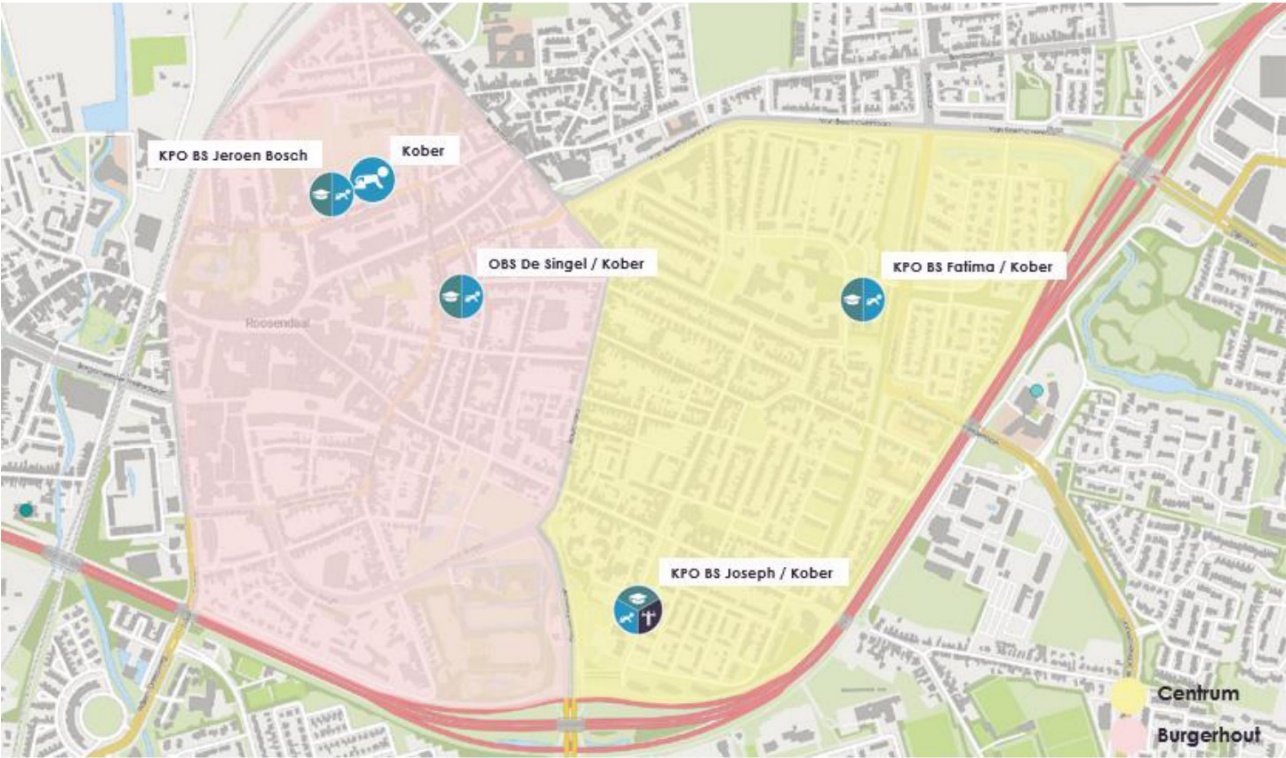
Lavor Morelberg/De
Wending

Bij een aanhoudend capaciteitstekort vindt er voor De Wending een (tijdelijke) huisvestingsoplossing plaats. Een structurele huisvestingsoplossing maakt deel uit van het onderzoek.

Gebiedsontwikkeling

Bij uitwerking van plannen wordt rekening gehouden met uitgangspunten in de gebiedsvisie Westrand-zuid (met name gebied tussen A58 – Burg. Freijterslaan). Eveneens wordt kennisgenomen van toekomstige uitwerking van gebiedsvisies voor o.a. Bravis-locatie e.d.

4.1.3 Gebied Centrum

In het gebied Centrum zijn twee scholen voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- KPO BS Jeroen Bosch
- OBS De Singel

De scholen KPO BS Fatima en KPO BS Joseph (zie afbeelding) worden nader toegelicht in de wijk Burgerhout (paragraaf 4.1.4).

De scenario's in het IHP zijn:

KPO Jeroen Bosch	Vervangende nieuwbouw (lopend project)	
OBS De Singel	▪ Korte termijn: er wordt gezocht naar een (tijdelijke) huisvestingsoplossing om het aanhoudende capaciteitstekort op te vangen. ▪ Middellange termijn: er wordt onderzoek gedaan naar de verplaatsing van de school naar een nieuwe, geschikte locatie om uiteindelijk een kindcentrum te vormen. Hiervoor wordt een businesscase opgesteld om de verschillende mogelijkheden te verkennen.	
Kober met locatie Doppido	Kober verplaatst in 2025 de vestiging van Kloosterstraat naar Markt (korte- middellange termijnscenario).	

Gebiedsontwikkeling

Bij uitwerking van plannen wordt rekening gehouden de gebiedsontwikkeling Groot-Mariadal. Eveneens wordt kennisgenomen van toekomstige uitwerking van gebiedsvisies of gebiedsontwikkelingen voor het centrum van Roosendaal.

4.1.4 Wijk Burgerhout

Voor afbeelding zie centrum.

In de wijk Burgerhout zijn twee scholen voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- KPO BS Fatima
- KPO BS Joseph

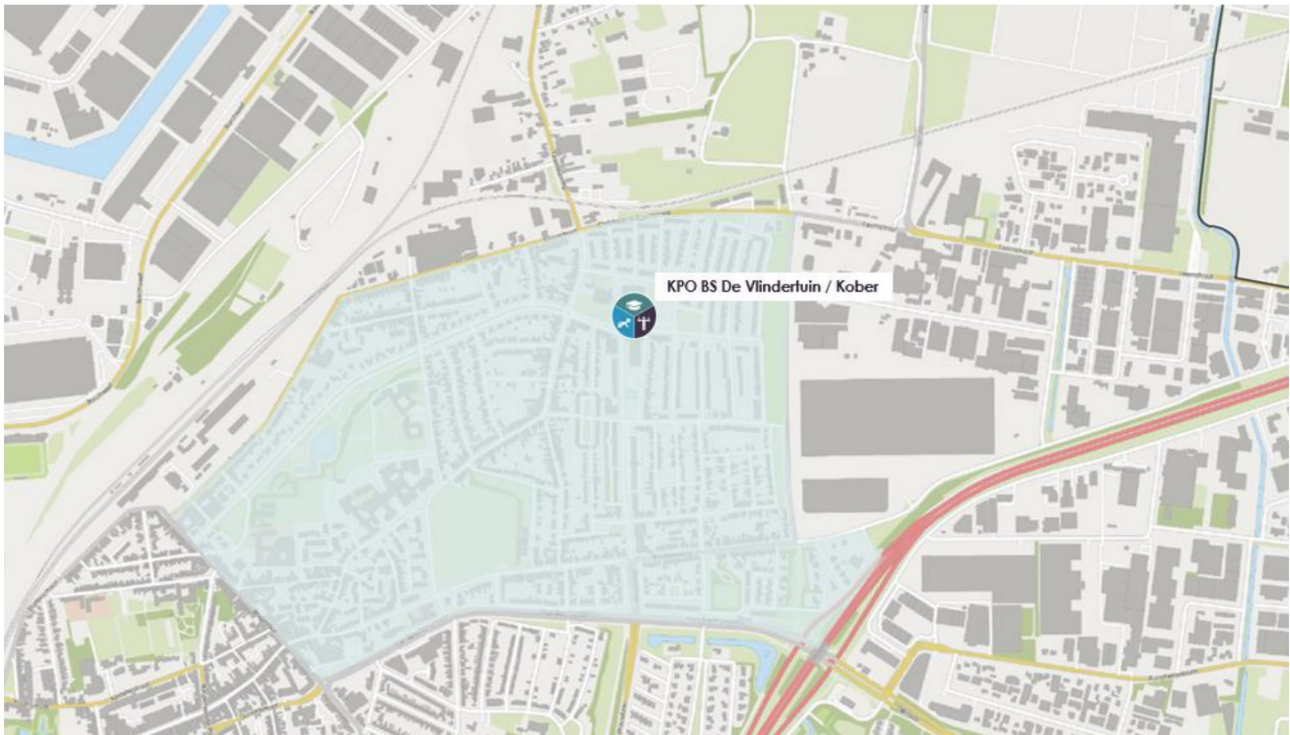
De scenario's in het IHP zijn:

KPO BS Fatima	Vervangende nieuwbouw (krediet is verstrekt, planvorming in initiatieffase)	
KC BS Joseph	Vervangende nieuwbouw (krediet is verstrekt, planvorming in initiatieffase)	

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkelingen Burgerhout (nog) niet nader bekend. Bij toekomstige uitwerking van gebiedsvisies of gebiedsontwikkelingen Burgerhout wordt daarvan kennisgenomen.

4.1.5 Gebied Kalsdonk

In het gebied Kalsdonk is één school voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- KPO KC De Vlindertuin

Kalsdonk is een van de gebieden die behoren tot het NPLV. De gemeente stelt in samenwerking met partners een uitvoeringsprogramma op dat past bij de kenmerken en uitdagingen van de wijk.

Het scenario in het IHP is:

KPO KC De Vlindertuin

In stand houden

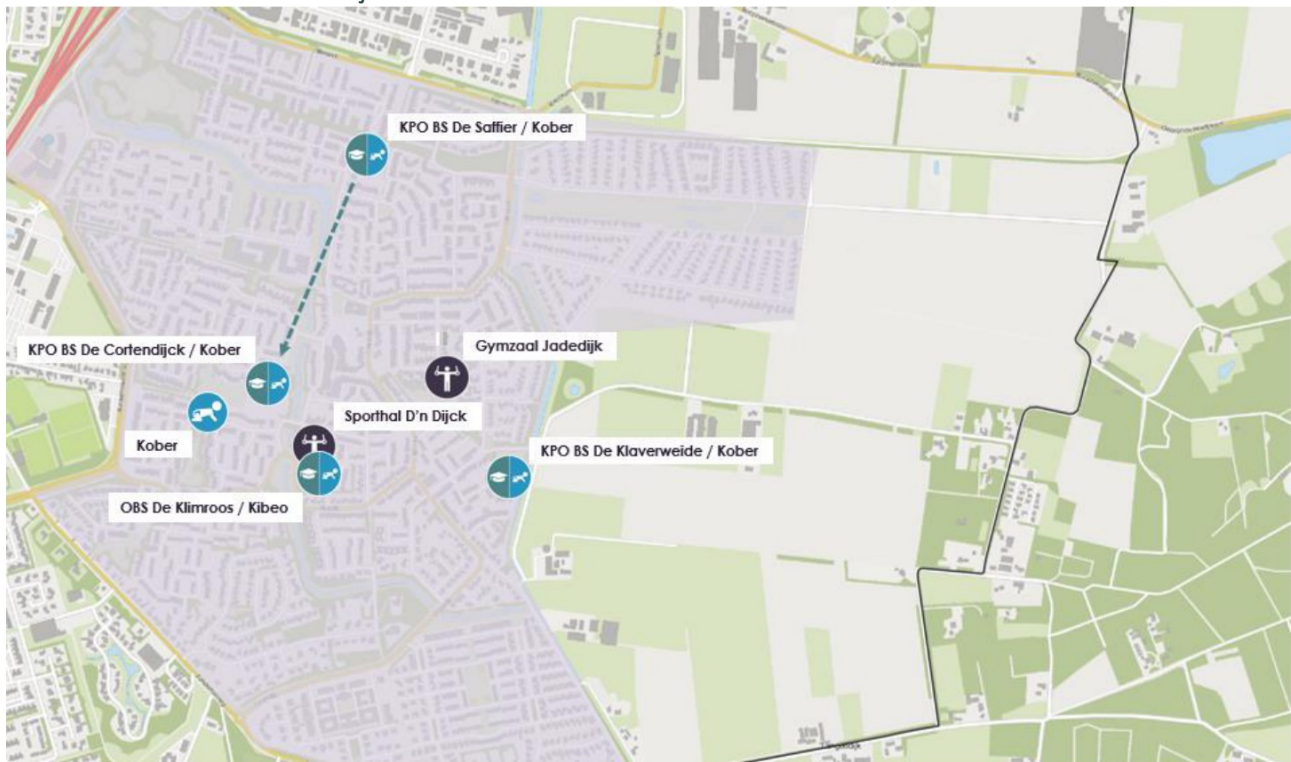

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkeling Stadsentree Centrum-Oost. In deze gebiedsontwikkeling wordt in initiatieffase nader bekeken op welke wijze locaties met een maatschappelijke bestemming worden getransformeerd en of daarbij mogelijkheden zijn om in de toekomst in te (blijven) zetten voor onderwijshuisvesting. Initiatieffase project gestart.

Gebiedsontwikkelingen Kalsdonk (nog) niet nader bekend. Bij toekomstige uitwerking van gebiedsvisies of gebiedsontwikkelingen Kalsdonk wordt daarvan kennisgenomen.

4.1.6 Gebied Kortendijk

In het gebied Kortendijk zijn vier scholen voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- OBS De Klimroos
- KPO BS De Cortendijk
- KPO BS De Klaverweide
- KPO BS De Saffier

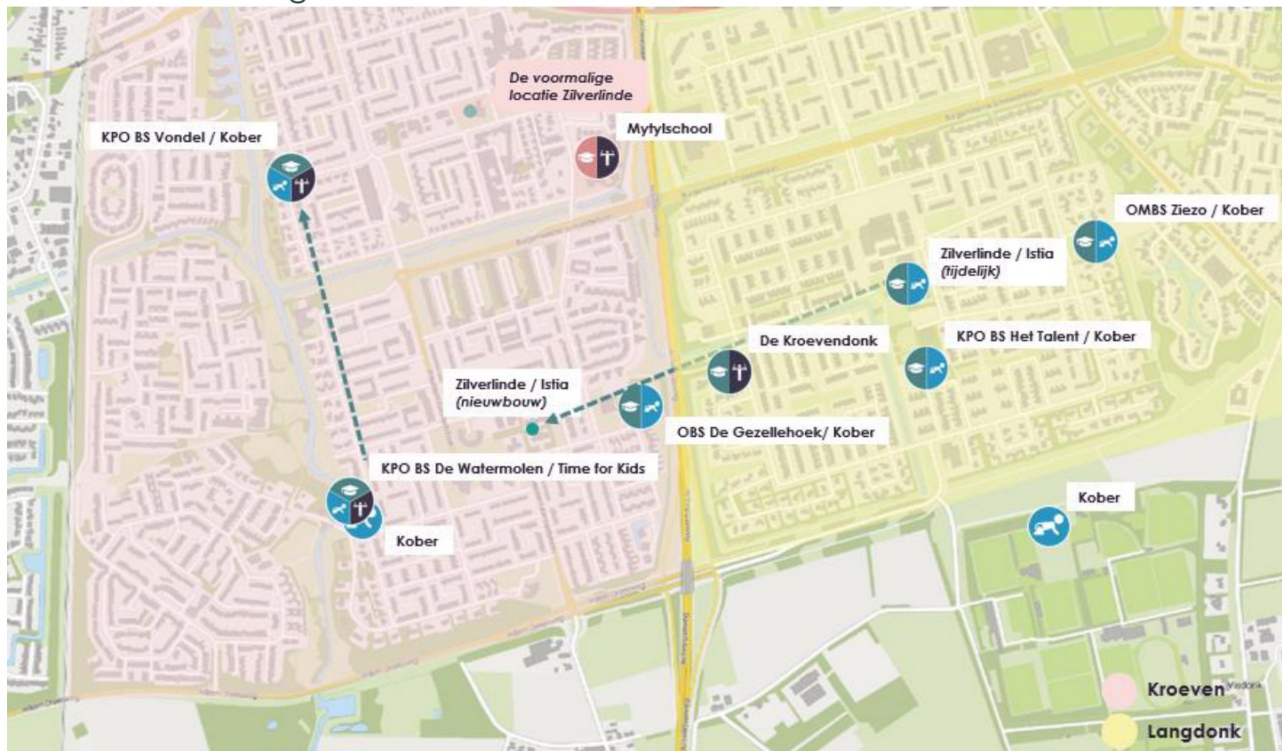
De scenario's in het IHP zijn:

OBS De Klimroos	In stand houden	
KC Cortendijk-Saffier	Gezamenlijke vervangende nieuwbouw (lopend project)	
KPO BS De Klaverweide	Vervangende nieuwbouw. Het benodigde krediet is toegekend en de definitiefase wordt gestart. In deze fase is aandacht voor (her)afweging van de locatiekeuze voor de nieuw te bouwen schoolvoorziening.	

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkelingen Kortendijk (nog) niet nader bekend. Bij toekomstige uitwerking van gebiedsvisies of gebiedsontwikkelingen Kortendijk wordt daarvan kennisgenomen. Bij uitwerking van plan ter verbetering van het gebied AB-veld e.o. participeren belanghebbende partijen welke in het gebied gevestigd zijn.

4.1.7 Gebied Langdonk

In het gebied Langdonk zijn drie scholen voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- OMBS Ziezo
- KPO BS Het Talent
- KC De Kroevendonk

Langdonk is een van de gebieden die behoren tot het NPLV. De gemeente stelt in samenwerking met partners een uitvoeringsprogramma op dat past bij de kenmerken en uitdagingen van de wijk.

De scenario's in het IHP zijn:

OMBS Ziezo	In stand houden	
KPO BS Het Talent	Vervangende nieuwbouw. Het benodigde krediet is verstrekt. In 2024 is de gemeente gestart met de definitiefase voor een mogelijke multifunctionele accommodatie (MFA) in het Hart van Langdonk. Hierbij wordt ook het opnemen van BS Het Talent in deze MFA overwogen, volgens de uitgangspunten in de (concept) gebiedsvisie Hart van Langdonk.	
KC De Kroevendonk	In stand houden	

NB: Mogelijk dat ook IBS Aisha gevestigd kan worden in dit gebied. Dat is afhankelijk van het onderzoek zoals beschreven in gebied Tolberg.

Gebiedsontwikkeling

Bij uitwerking van plannen wordt rekening gehouden met de (concept) gebiedsvisie Hart van Langdonk. Eveneens wordt kennisgenomen van toekomstige uitwerking van gebiedsvisies of gebiedsontwikkelingen voor Langdonk.

4.1.8 Gebied Kroeven

Voor afbeelding zie Langdonk.

In het gebied Kroeven zijn vijf scholen gehuisvest, te weten:

- Zilverlinde
- KPO BS Vondel
- OBS De Gezellehoek
- KPO BS De Watermolen
- Mytyschool

Kroeven is een van de gebieden die behoren tot het NPLV. De gemeente stelt in samenwerking met partners een uitvoeringsprogramma op dat past bij de kenmerken en uitdagingen van de wijk.

De scenario's in het IHP zijn:

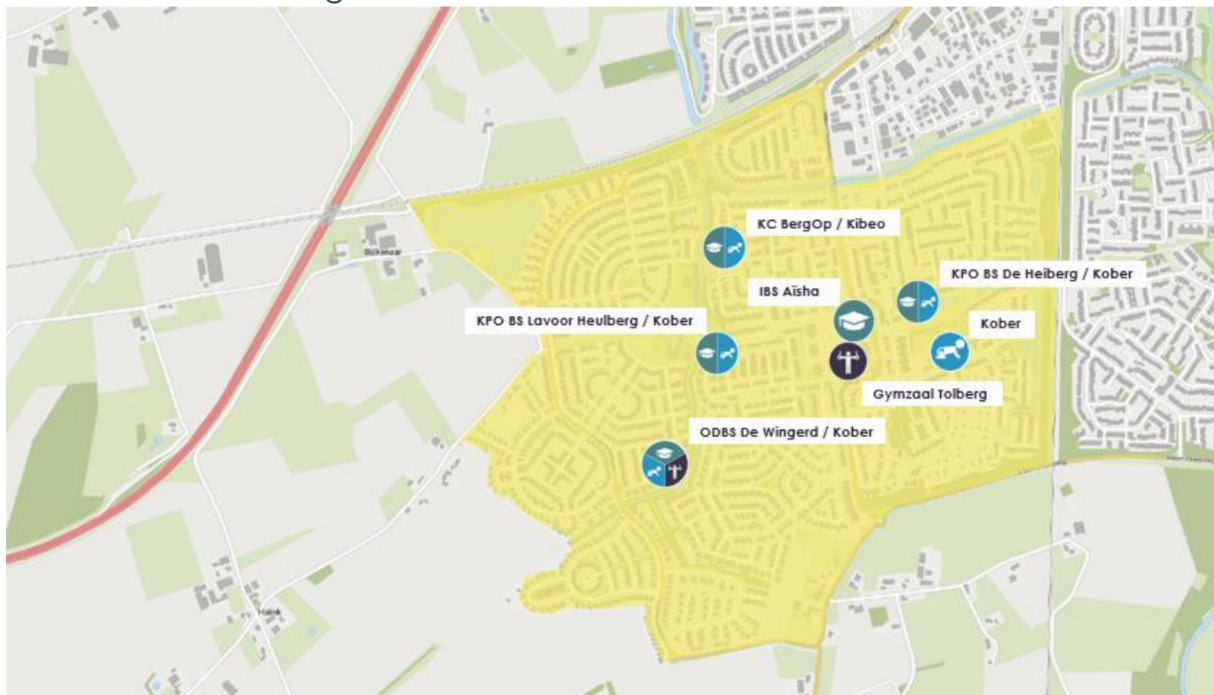
Zilverlinde	Vervangende nieuwbouw op de locatie Rodenbachlaan (lopend project)	
KPO BS De Watermolen en KPO BS De Vondel	KPO BS De Watermolen en KPO BS Vondel: gezamenlijke vervangende nieuwbouw (krediet is verstrekt voor beide scholen).	
OBS De Gezellehoek	In stand houden	
Mytyschool	Vervangende nieuwbouw (krediet is verstrekt). De nieuwbouw anticipeert passend op toekomstige ontwikkelingen om inclusiever onderwijs te realiseren. Hiervoor is in 2024 een locatieonderzoek gestart om de beste plek voor de Mytyschool in heel Roosendaal te bepalen. Het locatieonderzoek is essentieel om ervoor te zorgen dat het nieuwe schoolgebouw uiterlijk in 2030 in gebruik kan worden genomen. Keuzes in het locatieonderzoek moeten dit ondersteunen, zoals het maken van koppelkansen met een ander project. Begin 2025 vindt de definitieve locatiekeuze plaats.	

NB: Mogelijk dat ook IBS Aïsha gevestigd kan worden in dit gebied. Dat is afhankelijk van het onderzoek zoals beschreven in gebied Tolberg.

Gebiedsontwikkeling

Bij uitwerking van plannen wordt rekening gehouden met de (concept) gebiedsvisie Kroeven Noordoost. Eveneens wordt kennisgenomen van toekomstige uitwerking van gebiedsvisies of gebiedsontwikkelingen voor Kroeven.

4.1.9 Gebied Tolberg

In het gebied Tolberg zijn vijf scholen voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- IBS Aisha
- KC BergOP
- KPO BS Lavoer Heulberg
- OBS De Wingerd
- KPO BS Heiberg

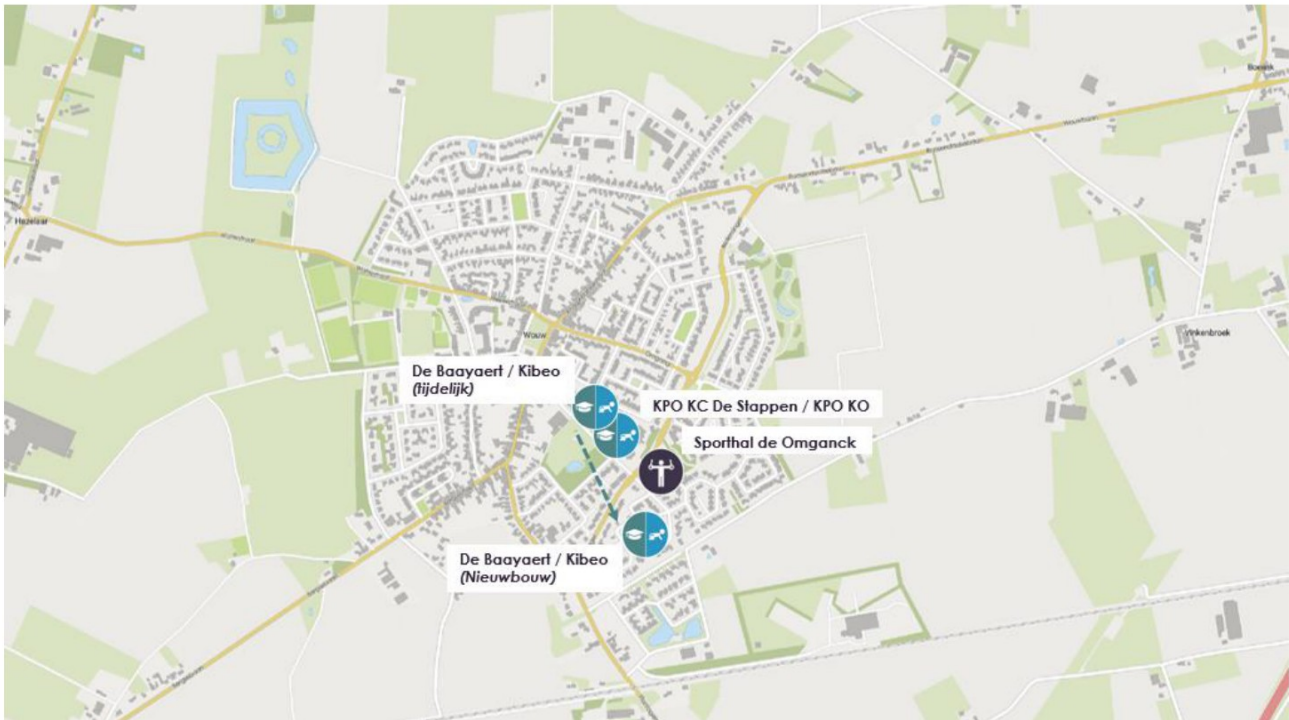
De scenario's in het IHP zijn:

KPO BS Lavoer Heulberg:	In stand houden	
KC BergOp:	In stand houden	
ODBS De Wingerd:	- Korte termijn: in stand houden met (tijdelijke) huisvestingsoplossing voor aanhoudend capaciteitstekort. - Middellange termijn: vervangende nieuwbouw waarbij naar passende mogelijkheden wordt gezocht om tot vorming van een kindcentrum te komen.	
IBS Aisha:	- Korte termijn: in stand houden met (tijdelijke) huisvestingsoplossing voor aanhoudend capaciteitstekort. - Middellange termijn: Vervangende nieuwbouw. Het zoekgebied is de wijken Kroeve en Langdonk, waarbij naar passende mogelijkheden wordt gezocht om tot vorming van een kindcentrum te komen.	
KPO KC Heiberg	Levensduurverlengende renovatie (50 jaar) van het oude bouwdeel en het overige in stand houden.	

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkelingen Tolberg (nog) niet nader bekend. Bij toekomstige uitwerking van gebiedsvisies of gebiedsontwikkelingen Tolberg wordt daarvan kennisgenomen.

4.1.10 Kern Wouw

In de kern Wouw zijn twee scholen voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- KPO KC De Stappen
- De Baayaert

De scenario's in het IHP zijn:

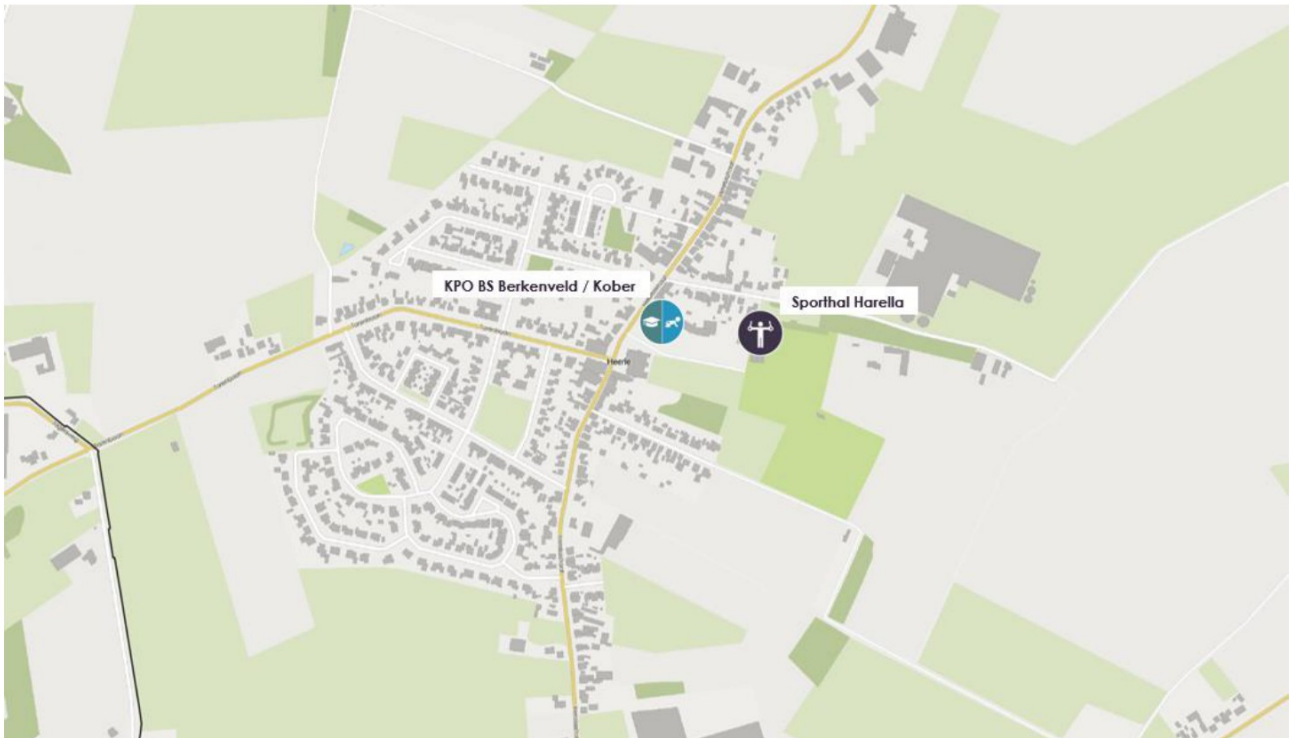
KPO KC De Stappen	In stand houden
De Baayaert	Vervangende nieuwbouw (lopend project)

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkelingen Wouw (nog) niet nader bekend. Bij toekomstige uitwerking van gebiedsvisies (dorpensie) of gebiedsontwikkelingen Wouw wordt daarvan kennisgenomen.

4.1.11 Kern Heerle

In de kern Heerle is 1 school voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- KPO BS Berkenveld

Het scenario in het IHP is:

KPO BS Berkenveld

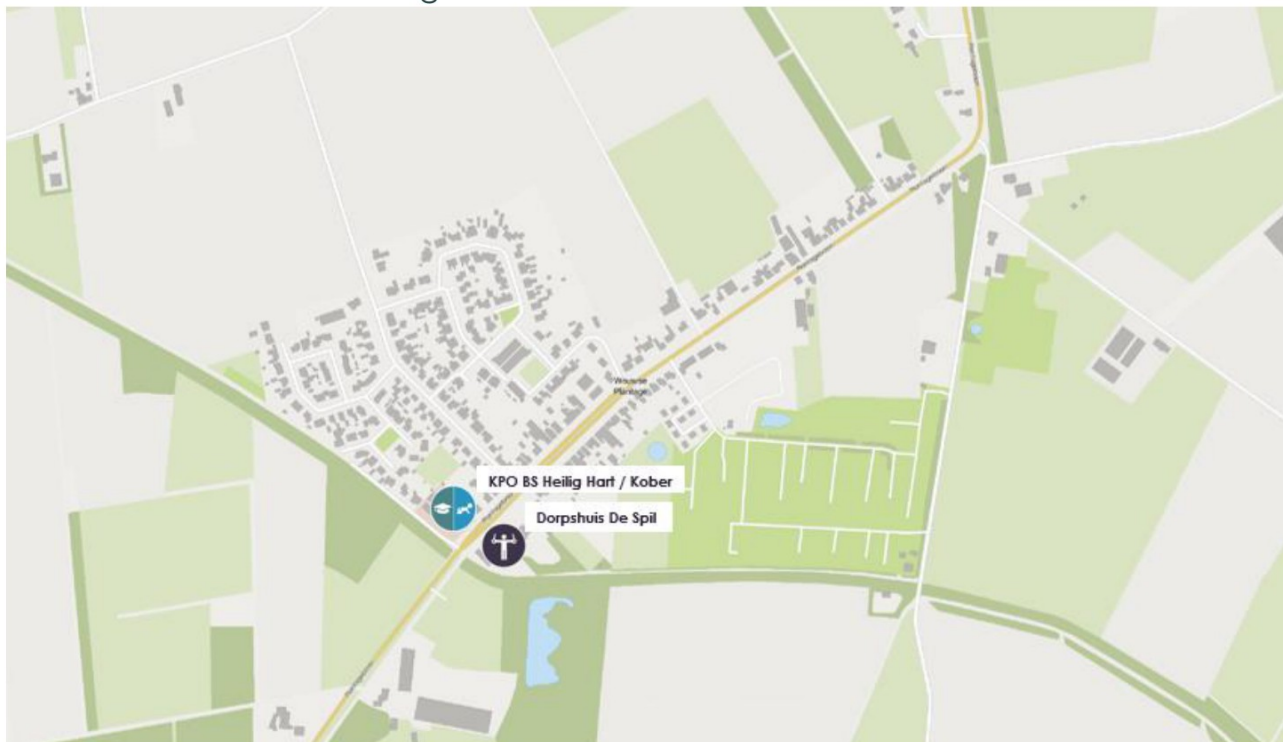
Vervangende nieuwbouw (krediet is verstrekt). In 2024 is de gemeente gestart met de definitiefase voor een mogelijke MFA in Heerle (faseerbare realisatie). Hierbij wordt ook het opnemen van Berkenveld in deze MFA overwogen, volgens de uitgangspunten in (concept) gebiedsvisie Dorpshart Heerle.

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkelingen Heerle (nog) niet nader bekend. Bij toekomstige uitwerking van gebiedsvisies (dorpensie) of gebiedsontwikkelingen Heerle wordt daarvan kennisgenomen.

4.1.12 Kern Wouwse Plantage

In de kern Wouwse Plantage is 1 school voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- KPO BS Heilig Hart

Het scenario in het IHP is:

KPO BS Heilig Hart

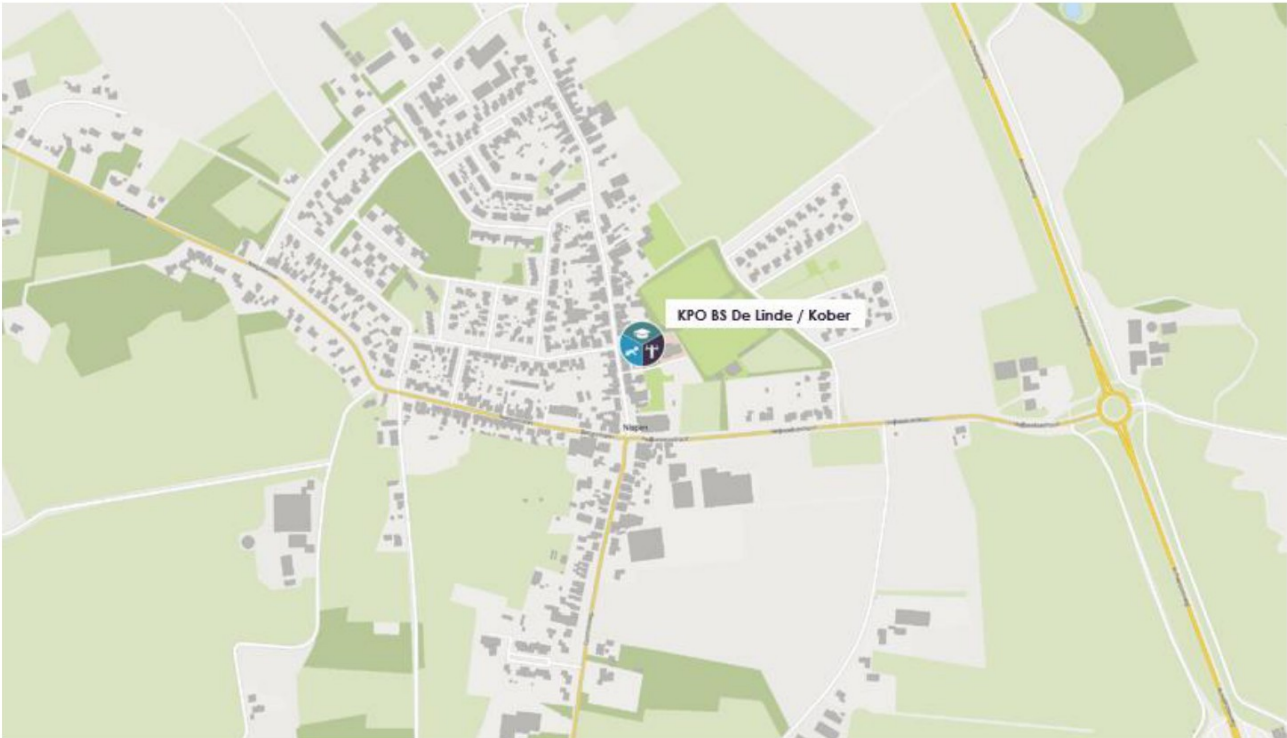
Vervangende nieuwbouw.

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkelingen Wouwse Plantage (nog) niet nader bekend. Bij toekomstige uitwerking van gebiedsvisies (dorpensie) of gebiedsontwikkelingen Wouwse Plantage wordt daarvan kennisgenomen.

4.1.13 Kern Nispen

In de kern Nispen is 1 school voor het primair onderwijs gehuisvest, te weten:

- KPO BS De Linde

Het scenario in het IHP is:

KPO BS De Linde

In stand houden

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkelingen Nispen (nog) niet nader bekend. Bij toekomstige uitwerking van gebiedsvisies (dorpensie) of gebiedsontwikkelingen Nispen wordt daarvan kennisgenomen.

5. Financiële kaders

Om de kwaliteit van de onderwijshuisvesting te waarborgen, investeren de gemeente en schoolbesturen vanuit een vast wettelijk kader in schoolgebouwen. Deze paragraaf vertaalt de opgenomen ambities naar financiële uitgangspunten die in dit IHP worden gehanteerd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de investeringen van de gemeente en die van de schoolbesturen. De genoemde gemeentelijke investeringsbedragen zijn gebaseerd op de HEVO-kostenconfigurator, prijspeil 01-01-2024.

5.1 Uitgangspunten

In paragraaf 3.5 'huisvestingsmaatregelen in het IHP' benoemen we het type maatregelen in het IHP, te weten:

- (Vervangende) nieuwbouw (en uitbreiding) (50 jaar)
- Levensduurverlengende renovatie
 - 50 jaar
 - 25 jaar
- In stand houden
- Afstoten

Voor elk type maatregel is beschreven wie de verantwoordelijkheid heeft en wat het bijbehorende budget is. De uitgangspunten voor de investeringen die hieruit komen zijn hieronder ter verduidelijking op een rij gezet.

HEVO kostenconfigurator

Voor de gehanteerde stichtingskostenbedragen wordt uitgegaan van de verschillende bedragen vanuit de HEVO kostenconfigurator, prijspeil 01-01-2024³⁰. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de gehanteerde uitgangspunten en de kengetallen³¹ die daaruit voortkomen.

Overige uitgangspunten

- Het realiseren van de duurzaamheidsambitie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en schoolbesturen als mogelijke bouwheren.
- De schoolbesturen dragen bij in de realisatie van voorzieningen via een bijdrage. Deze bijdrage moet per situatie worden bekeken in een haalbaarheidsonderzoek. De bijdrage bestaat uit exploitatiegerichte investeringen met een redelijke terugverdientijd en die passen binnen het Onderwijsaccountsprotocol.
- Bij nieuwbouw wordt uitgegaan van een levensduur van 50 jaar.
- Bij levensduurverlengende renovatie zijn er twee varianten, te weten 25 jaar en 50 jaar.
- Bij uit te voeren projecten wordt ook gekeken naar de ontwikkeling van huisvesting voor kinderopvang. Dit zal per project op maat gekeken worden hoe de omvang en de ruimtebehoefte zich hier ontwikkelt. Als de gemeente deze investering pleegt, zal zij deze via een huurafpraak terugkrijgen (kostenneutraal voor de gemeente).

³⁰ Dit is op verzoek van de gemeente Roosendaal en in aansluiting met eerdere doorrekeningen die daar ook op gebaseerd waren.

³¹ De kengetallen zijn ten minste gelijk aan de meest recent gepubliceerde VNG-normbedragen (die jaarlijks in oktober worden gepubliceerd). Als de kengetallen onverhoopt lager liggen, dan worden de VNG-normbedragen aangehouden.

Opslagpercentage overige eisen en netcongestie

- Voor de andere eisen (zoals GPR, Het Nieuwe Normaal of circulariteit) wordt een opslagpercentage van 10% aangehouden.
- Voor netcongestie wordt voor de periode 2025-2035 een stelpost voor frictiekosten van € 200.000, - per project aangehouden.
- Opslagpercentage anterieure kosten: Bij elk project is ook sprake van anterieure kosten, zoals aanpassing van de omgeving van de locatie van het kindcentrum. Hiervoor wordt in de financiële doorrekening een opslag van 10% aangehouden.
- Kosten en tijd projectbegeleiding vanuit de gemeente.

Extra vierkante meters voor inclusiever en passend onderwijs

De beleidsregel voor extra vierkante meters voor inclusiever en passend onderwijs biedt de mogelijkheid om bij nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie meer vierkante meters te realiseren dan de norm. In de financiële doorrekening is uitgegaan van 50 bruto vierkante meter per school. In elk project wordt afgewogen of onderwijsinstellingen de extra meters kunnen exploiteren, en wordt onderzocht welke kansen er zijn voor multifunctioneel ruimtegebruik, zodat de gewenste functionaliteit kan worden bereikt zonder te investeren in extra vierkante meters.

Tijdens de uitvoering van het IHP wordt er ook van elkaar geleerd (zie hoofdstuk 6). Bij investeringen in extra vierkante meters wordt de onderbouwing besproken met de partners en de gemeente. Dit helpt zowel om inzicht te krijgen in de onderbouwing als om de gemeente te ondersteunen bij haar oordeelsvorming over de voorgestelde investering. Dit biedt een belangrijke waarborg. Bovendien wordt de aanvraag van extra vierkante meters beperkt, aangezien de exploitatielasten van deze meters voor rekening van de schoolbesturen komen.

NB: De extra vierkante meters worden alleen toegepast bij nieuwe projecten (vervangende nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie) die voortkomen uit het IHP. Voor bestaande huisvesting is deze (vooralsnog) niet van toepassing.

Huisvesting maatschappelijke partners

Vanuit onze visie streven we bij nieuwbouw of levensduurverlengende renovatie naar gezamenlijke huisvesting van onderwijs met maatschappelijke partners (onder andere kinderopvang). Wanneer de gemeente de financiering voor haar rekening neemt, wordt deze gecompenseerd voor de kapitaallasten door middel van een kostprijsdekkende huurvergoeding. Deze investeringen zijn niet meegenomen in de financiële doorrekening.

Kosten die niet zijn meegenomen in de berekeningen³²:

- Kosten voor aankoop van grond en eventuele aanpassingen aan de infrastructuur/openbare ruimte;
- Kosten voor grondsanering;
- Kosten voor tijdelijke huisvesting;
- Kosten voor sloop huidig gebouw;
- Contextuele factoren of locatie gebonden kosten;
- Verhuiskosten;
- Mogelijke kosten voor eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair;
- Kosten en baten bij het eventueel afstoten van locaties en gebouwen.

Indexatie

De bedragen worden jaarlijks geïndexeerd volgens het percentage dat geldt voor de algemene gemeentelijke begroting. Daarnaast wordt de HEVO-kostenconfigurator elk jaar geüpdatet.³³

³² Het gaat hier om project specifieke kosten die ten laste komen van de gemeente.

³³ De gemeente informeert de schoolbesturen jaarlijks over de indexering. Indien nodig wordt daarover een overleg gevoerd.

5.2 Investeringsbeleid

In de geldende verordening voorzieningen onderwijshuisvesting van de gemeente Roosendaal is een 'permanent gebouw' gedefinieerd als 'een schoolgebouw dat door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen ten minste 60 jaren als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren'. Vanuit deze definitie beschouwt de gemeente Roosendaal het investeringsbeleid gekoppeld aan het IHP.

In het IHP Roosendaal zijn hogere eisen gesteld aan de kwaliteit van huisvestingsprojecten dan het wettelijk minimum. Met beleid om tot dit hogere kwaliteitsniveau te komen en te kunnen continueren vanuit de gemeentelijke financiën is een andere investerings- en exploitatieaanpak nodig. Hieronder is het investeringsbeleid vanuit de gemeente Roosendaal beschreven.

Om tot uitvoering van het IHP te komen kan niet worden uitgegaan van de VNG-normbedragen vanuit de verordening. Daarom wordt in dit IHP dan ook uitgegaan van de kengetallen vanuit de HEVO-kostenconfigurator zoals eerder in dit hoofdstuk beschreven.

De hogere kwaliteitseisen in dit IHP zijn gericht op een duurzaam en doelmatig gebruik van (schaarser wordende) middelen (zowel bij gemeente als schoolbesturen). Door hogere investeringen te koppelen aan een langdurig efficiënte exploitatie kan dit op financieel verantwoorde wijze worden uitgevoerd. Dit IHP is erop gericht om de financiële druk op de gemeentelijke begroting en de kosten voor exploitatie en instandhouding niet te verhogen. Om deze doelstelling te bereiken en tot uitvoering van de projecten vanuit het IHP te kunnen overgaan stelt de gemeente de volgende uitgangspunten:

- Levensduur, verlengen levensduur en herbruikbaarheid;
- Primaire levensduur en primaire functie langdurig borgen;

Bij nieuw huisvestingsprojecten die leiden tot realisatie van permanente (onderwijs)gebouwen zijn de keuze van het ontwerp, de aard van de constructie en toegepaste materialen erop gericht dat het gebouw ten minste 60 jaar als volwaardige huisvesting voor onderwijs kan functioneren.

Verlengen levensduur en behouden primaire functie

Bij huisvestingsprojecten is het verlengen van de levensduur en het behouden van de primaire functie bij bestaande (onderwijs)gebouwen de aanvankelijke doelstellingen van schoolbesturen en gemeente. Herbruikbaarheid gebouw en (bouw)materialen is mogelijk

Gebouwen die niet meer kunnen functioneren als volwaardige huisvesting voor onderwijs, zijn als gebouw of in materiële zin herbruikbaar omdat er in aanvang ontworpen en gebouwd is op basis van circulaire uitgangspunten.

Afschrijven, rentekosten, afschrijvingstermijnen en restwaarde

Het afschrijvingsbeleid van de gemeente Roosendaal is vastgelegd in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Gemeente Roosendaal 2023³⁴. Dit financieel beleid gaat uit van:

- Lineair afschrijven van activa;
- Toerekenen van directe en indirecte kosten aan investeringsuitgaven;
- Volledig toerekenen van rentekosten aan investeringsuitgaven die de rentekosten veroorzaken;
- Afschrijvingstermijnen voor materiële vaste activa met economisch nut:
 - Bedrijfsgebouwen nieuwbouw | scholen: bouwkosten: 40 jaar;
 - Bedrijfsgebouwen renovatie | scholen: ten hoogste 25 jaar;
 - Tijdelijke huisvesting | scholen noodlokalen: ten hoogste 15 jaar;
 - Gronden: op gronden wordt niet afgeschreven;

³⁴ Ambtelijk is de actualisatie van deze verordening al in voorbereiding.

- Overige inventaris: ten hoogste 10 jaar;
- Scholen: eerste inrichting: ten hoogste 20 jaar;
- Moment van activeren: direct in het jaar van gereedkomen van de investering;
- Boekwaarden activa welke volledig zijn afschreven: behouden boekwaarde van € 1,-;

De restwaarde is niet expliciet opgenomen in het financieel beleid.

5.2.1 Investerings- en exploitatieaanpak IHP

Investeren

Door de kwaliteit van (onderwijs)huisvesting te verbeteren, wordt de technische levensduur, economische levensduur en de restwaarde beïnvloed. Dit heeft invloed op het financieel beleid van de gemeente Roosendaal, wat daarop aangescherpt moet worden.

Het IHP geeft aanleiding om de gemeentelijke afschrijvingstermijn bedrijfsgebouwen (ver)nieuwbouw en scholen qua bouwkosten aan te passen van 40 jaar naar ten hoogste 50 jaar.

Exploiteren en herinvesteren

Het exploiteren en in stand houden van (onderwijs)huisvesting vraagt om een aanpak waarbij gemeente en schoolbesturen tot een betere afstemming komen over de uitvoering van het meerjaren onderhoudsplan (MOP), een meerjarig investeringsplan (MIP) en een lange termijn vastgoedvisie op objectniveau.

Een statisch exploitatieplan voor instandhouding gebaseerd op een (zeer) lange periode van 40 tot 60 jaar sluit te beperkt aan bij de duurzame, circulaire uitgangspunten uit het IHP. Om (onderwijs)huisvesting ten minste 60 jaar functioneel geschikt te houden ten behoeve van onderwijs dient ruimte geboden te worden om gedurende de levensduur van een gebouw onderhoudsplannen beter te koppelen aan mogelijk levensduurverlengende investeringen en herinvesteringen. Herinvesteringen dienen gericht te zijn op het betaalbaar (en functioneel) houden van het langdurig(er) in stand houden en exploiteren van (onderwijs)huisvesting. Daarnaast is het van belang dat herinvesteringen leiden tot behoud van (rest)waarde.

De uitvoering van dit IHP vraagt om een meer dynamische aanpak in de manier waarop (onderwijs)huisvesting wordt geëxploiteerd, in stand gehouden wordt en omgegaan wordt met investeren in het verlengen van levensduur en behoud van (rest)waarde. Als leidraad kan daarbij aangehouden worden om te werken met de volgende aanpak om noodzakelijke plannen op te stellen:

Leeftijd object	Insteek MOP	Insteek MIP
Bouwjaar t/m 15 jaar	Gericht op instandhouding	-
Exploitatiejaar 16 t/m 30 jaar	Gericht op instandhouding en optimaliseren exploitatie	-
Exploitatiejaar 31 t/m 45 jaar	Gericht op instandhouding en optimaliseren exploitatie	Gericht op behouden functionaliteit en levensduurverlenging tot minimaal 60 jaar (gemeentelijke tussentijdse investering indicatief in 40 ^e exploitatiejaar)
Exploitatiejaar 45 t/m 60 jaar	Gericht op instandhouding en behouden (rest)waarde en herbruikbaarheid	Gericht nemen van maatregelen voor langdurige levensduurverlenging of vervangen nieuwbouw (gemeentelijke investering).

5.3 Totale investering

Voor iedere onderwijsvoorziening is in hoofdstuk 4 een scenario benoemd. Aan de hand hiervan bedraagt de totale investering voor de gemeente Roosendaal indicatief € 119.000.000, -. Dit is op basis van het prijspeil januari 2024 en exclusief indexeringen) en de eerdergenoemde uitgangspunten voor (vervangende) nieuwbouw en levensduurverlengende renovatie.

In het uiteindelijke politiek-bestuurlijke besluitvormingsproces rond het IHP moet blijken in welk tempo de gemeente Roosendaal in staat is de benodigde investeringen te plegen. De gemeente maakt daar uiteindelijk jaarlijks een afweging in binnen het HPO. In paragraaf 5.3 is de onderbouwde fasering opgenomen. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat wanneer een gemeente investeringen in onderwijshuisvesting temporeert, het schoolbestuur verplicht wordt om langere tijd in bestaande oude gebouwen te blijven investeren vanuit hun exploitatietask. Daarmee wordt maatschappelijk geld ingezet dat in overeenstemming met demarcatie ten behoeve van ontwikkeling van kinderen ingezet dient te worden.

5.4 Fasering

Hieronder is de gewenste fasering van de investeringen voortkomend uit het IHP Roosendaal weergegeven:

Eerste IHP-termijn – periode 2025 t/m 2028

School	Type huisvestingsmaatregel	Jaar van ingebruikname
De Fakkel en De Kameleon	Uitbreiden gebouw De Zonneboom	2025
KPO BS Cortendijck – De Saffier	Vervangende nieuwbouw	2025
Het gebied Westrand	Onderzoek Westrand	2025
OBS De Wending	Tijdelijke huisvestingsoplossing	2025
ODBS De Wingerd	Tijdelijke huisvestingsoplossing	2025
IBS Aïsha	Tijdelijke huisvestingsoplossing	2025
KPB BS Jeroen Bosch	Vervangende nieuwbouw	2026
Zilverlinde	Vervangende nieuwbouw	2026
De Baayaert	Vervangende nieuwbouw	2026
OBS De Singel	Tijdelijke huisvestingsoplossing	2026
KPO BS Berkenveld	Vervangende nieuwbouw	2027
KPO BS De Klaverweide	Vervangende nieuwbouw	2027
KPO BS Het Talent	Vervangende nieuwbouw	2027
KPO BS Joseph	Vervangende nieuwbouw	2028
KPO BS De Watermolen – KPO De Vondel	Vervangende nieuwbouw	2028
KC De Appel	Vervangende nieuwbouw	2028

Tweede IHP-termijn – periode 2029 t/m 2032

School	Type huisvestingsmaatregel	Jaar van ingebruikname
KPO BS Heilig Hart	Vervangende nieuwbouw	2029
KPO BS Fatima	Vervangende nieuwbouw	2029
Mytyschool	Vervangende nieuwbouw	Uiterlijk 2030
IBS Aïsha	Vervangende nieuwbouw (verplaatsen naar Kroeve of Langdonk)	2030
KPO KC Heiberg	Levensduurverlengende renovatie oude bouwdeel (40 jaar)	2031
ODBS De Wingerd	Vervangende nieuwbouw	2031

Derde IHP-termijn – periode 2033 t/m 2036

School	Type huisvestingsmaatregel	Jaar van ingebruikname
KPO BS De Blokwei	Vervangende nieuwbouw	2033
De Wending	Afhankelijk van het onderzoek Westrand-Weihoek	2034
Lavor Morelberg	Afhankelijk van het onderzoek Westrand-Weihoek	2034

Vierde IHP-termijn – periode 2037 t/m 2040

School	Type huisvestingsmaatregel	Jaar van ingebruikname
KC BergOp	Vervangende nieuwbouw	2039

5.5 Stopjaren

Voor een aantal voorzieningen waar geen sprake is van een maatregel zijn ook stopjaren benoemd. De stopjaren zijn een indicatie van het jaar waarin een huisvestingsmaatregel aan de orde kan zijn. Voor de schoolbesturen kan dit gebruikt worden om hun exploitatie-inspanningen op af te stemmen.

School	Indicatief stopjaar
OBS De Gezellehoek	2040
KPO (V)SO De Kameleon	2043
KPO BS Lavor Heulberg	2043
KPO KC Heiberg (nieuwe gebouwdeel)	2043
KPO BS De Vlindertuin	2046
OBS De Singel	2050
KPO BS De Linde	2055
KPO SBO De Sponder	2068
De Fakkel	2068
OMBS Ziezo	2071
KPO KC De Stappen	2072
OBS De Klimroos	2072
KC De Kroevendonk	2073

In bovenstaande tabel is voor bestaande huisvesting een termijn van 40 jaar gehanteerd en daarmee het stopjaar bepaald. Voor huisvesting uit 2018 of van recentere datum is een termijn van 50 jaar gehanteerd omdat vanuit de kwaliteitseisen die in het bestaande IHP zijn geborgd met hogere eisen dit mogelijk moet zijn. De stopjaren zijn leidend voor het opstellen van het MJOP.

6. Slotsom en aanbevelingen

6.1 Slotsom

Het voorliggende IHP is met een nauwgezet proces en in constructief overleg met gemeente, schoolbesturen en kindpartners tot stand gekomen. De gezamenlijke visie biedt een duidelijk perspectief voor de huisvesting van onderwijs- en kinderopvangvoorzieningen in de gemeente Roosendaal. Daarnaast bevat deze visie concrete spelregels voor de uitvoering van de plannen in het IHP. Met de invoering van dit IHP worden ook de grootste knelpunten in de huisvesting opgelost.

6.2 Aanbevelingen

Onze aanbevelingen zijn onderverdeeld in twee categorieën: (1) aanbevelingen voor het proces en (2) aanbevelingen voor de realisatie van projecten in het IHP.

Proces

- Voer om de vier jaar een actualisatie uit van het IHP. Maak daarbij duidelijke procesafspraken;
- Stel om de twee jaar een leerlingenprognose op en monitor vraag en aanbod (ruimtebehoefte en capaciteit);
- Houd ieder jaar een constructief overleg tussen gemeente, schoolbesturen en kinderopvang over de ontwikkelingen binnen gemeente Roosendaal. Op basis van de werkelijke leerlingentellingen kunnen de gevolgen op de onderwijscapaciteit en een mogelijk ruimtetekort tijdig ondervangen worden;
- Blijf gezamenlijk werken aan de nadere uitwerking van de duurzaamheidsambities voor de kindvoorzieningen in het IHP waarbij de landelijke ontwikkelingen nauwgezet gevolgd worden;
- Schoolbesturen stellen tweejaarlijks een duurzaam MJOP op;
- Houd de ontwikkelingen rondom de stelselwijziging kinderopvang en de daaruit voortkomende vraag nauwgezet in de gaten. Ga indien nodig met elkaar in gesprek en actualiseer het IHP op de huisvesting voor kinderopvang eerder als dat nodig blijkt;
- Blijf met elkaar in gesprek om te leren van elkaar, bijvoorbeeld middels het delen van ervaringen in het uitvoeren van projecten;
- Behoud met elkaar bij het samenwerken en overleggen de (gezamenlijke) maatschappelijke doelstellingen voor ogen in relatie tot efficiënte inzet van schaarse middelen (geld en personeel) vanuit alle betrokken organisaties. Voorkom dat middelen en relaties onder druk komen te staan als gevolg van een concurrentiestrijd die met elkaar wordt aangegaan;

Realisatie projecten in het IHP

- Stel een uitvoeringsprogramma op waarin staat omschreven welke stappen dienen te worden gezet, wie welke rol daarin heeft en welke (detail)planning per kindcentrum wordt aangehouden. Het uitvoeringsprogramma en de voortgang van de realisatie van het huisvestingsplan dienen jaarlijks terugkerend tussen de gemeente en het schoolbestuur (en kinderopvangorganisatie) te worden besproken;
- Stel een Plan van Aanpak op voor het hergebruik of de herontwikkeling van, op termijn, vrijvallende locaties;
- De realisatie van het huisvestingsplan heeft impact op een groot aantal leerlingen, ouders en bewoners. Communiceer gezamenlijk (gemeente, schoolbestuur en kinderopvangorganisaties) over de plannen en de planning;
- Start tijdig met het uitvoeren van een vooronderzoek. Dit vooronderzoek moet zijn afgerond voordat het voorbereidingskrediet wordt verstrekt, zodat de bouw van de school geen vertraging oploopt.

7. Bijlage 1: Gebieden Westrand en Weihoek

Over de uitgangspunten voor de gebieden Westrand en Weihoek bestaat geen overeenstemming tussen schoolbesturen. De insteek binnen het IHP is een integraal onderzoek voor deze gebieden uit te voeren waarbij gebiedsontwikkeling, woningbouw, demografische ontwikkeling, maatschappelijke vraagstukken, ontwikkelkansen voor kinderen en toekomstbestendige kindcentra worden meegenomen. Hieronder zijn de tekstpassages weergegeven waar het ene of het andere schoolbestuur zich in kon vinden.

Tekstpassage die meest aansluit bij KPO Roosendaal

Westrand en Weihoek	In 2025 vindt er door de gemeente, de betrokken schoolbesturen en kinderopvangorganisaties voor de scholen in het gebied Westrand – Weihoek (inclusief Stadsoevers en Spoorzone-West) een integraal onderzoek plaats. In dit onderzoek wordt rekening gehouden met onderstaande punten:	
Integraal onderzoek Westrand en Weihoek (inclusief Stadsoevers en Spoorzone-West)	De verwachte woningbouwontwikkeling (aantallen en mogelijke locaties in Westrand) en de verkenning van het aantal toekomstbestendige kindcentra voor Westrand, waarbij in deze verkenning ook rekening wordt gehouden welke en aantal voorzieningen (toekomstbestendige kindcentra) nodig zijn bij bepaalde wijkontwikkelingen en scenario's. De (tegengestelde) wensen van de schoolbesturen worden erkend en meegenomen in het onderzoek.	
KC De Appel	Vervangende nieuwbouw. Het benodigde voorbereidingskrediet is toegekend voor nieuwbouw op de onderwijscampus, volgens de uitgangspunten in de gebiedsvisie Westrand.	
BS De Blokwei	Vervangende nieuwbouw niet op dezelfde locatie. Er zal onderzocht worden welke locatie het meest geschikt is voor de toekomst. Hierbij worden zowel een mogelijke samenwerking met BS Lavoer Morelberg als een zelfstandige locatie voor De Blokwei in overweging genomen. De samenwerking tussen de KPO-scholen moet nog nader verkend worden.	
KPO SBO De Sponder	Vooralsnog in stand houden en passend anticiperen op toekomstige ontwikkelingen om tot inclusiever onderwijs op de scholencampus te komen.	
De Fakkel	Vooralsnog in stand houden en passend anticiperen op toekomstige ontwikkelingen om tot inclusiever onderwijs te komen. Uitbreiding (lopend project): het schoolgebouw Zonneboom, waarin De Fakkel en De Sponder gezamenlijk zijn gehuisvest, wordt uitgebreid. Er komt een extra verdieping met twee lokalen voor De Fakkel, twee lokalen voor De Kameleon en aanvullende ruimtes voor Joki-C.	
KPO (V)SO De Kameleon	Vooralsnog in stand houden en passend anticiperen op toekomstige ontwikkelingen om tot inclusiever onderwijs te komen. Uitbreiding (lopend project): zie De Fakkel	

Tekstpassage die het meest aansluit bij OBO West-Brabant en SPCO

Westrand en Weihoek	In 2025 vindt er door de gemeente, de betrokken schoolbesturen en kinderopvangorganisaties voor de scholen in het gebied Westrand – Weihoek (inclusief Stadsoevers en Spoorzone-West) een integraal onderzoek plaats. In dit onderzoek wordt rekening gehouden met onderstaande punten:	
Integraal onderzoek Westrand en Weihoek (inclusief Stadsoevers en Spoorzone-West)	Voor de gebieden Westrand en Weihoek (inclusief Stadsoevers en Spoorzone-West) zal een integraal onderzoek plaatsvinden naar de kindvoorzieningen in deze gebieden. Onderdeel van dit onderzoek is het verkrijgen van inzicht in de verwachte woningbouwontwikkeling, inclusief het aantal woningen en de (mogelijke) locaties, vertaald naar toekomstige leerlingenaantallen in deze gebieden. Het doel is om te komen tot toekomstbestendige voorzieningen. In het integrale onderzoek naar het benodigde aantal kindcentra in Westrand en Weihoek wordt gekeken welke voorzieningen, vanuit maatschappelijk belang, nodig zijn en in welke aantallen (afhankelijk van de verschillende wijkontwikkelingsscenario's). Hierbij worden bestaande en al eerder ingediende huisvestingsaanvragen en ambities en behoeften van betrokken partijen (zoals de herhuisvesting van De Blokwei van KPO en de aangevraagde nieuwe voorziening in Westrand vanuit OBO West-Brabant/De Kroevendonk (SPCO)) vanaf het begin in het onderzoek meegenomen. Er wordt expliciet aandacht besteed aan de mogelijkheden voor samenwerking tussen betrokken partijen en aan de positionering van voorziening binnen de gebieden, met oog op verwachte instroom vanuit nieuwe woningbouwontwikkelingen en vooral ontwikkelkansen voor kinderen. Het onderzoek richt zich op de voedingsbodem voor het aantal kindcentra en scholen in relatie tot de demografische ontwikkeling van beide gebieden. Partijen zoals schoolbesturen, opvangorganisaties en de gemeente zullen gezamenlijk verkennen hoeveel kindcentra/scholen mogelijk en wenselijk zijn en hoe zich dit verhoudt tot bestaande voorzieningen. Hierbij wordt ook gekeken naar de impact van nieuwe en vervangende schoolgebouwen, waarbij bestuurlijke samenwerking centraal staat. De onderzoeksopdracht wordt gezamenlijk vastgesteld en vormt de basis voor een toekomstbestendig plan waarin rekening wordt gehouden met zowel maatschappelijke als demografische ontwikkelingen.	
KC De Appel	Vervangende nieuwbouw. Het benodigde voorbereidingskrediet is toegekend voor nieuwbouw op de onderwijscampus, volgens de uitgangspunten in de gebiedsvisie Westrand.	
BS De Blokwei	Vervangende nieuwbouw niet op dezelfde locatie. Er zal onderzocht worden welke locatie het meest geschikt is voor de toekomst. Hierbij worden zowel een mogelijke samenwerking met BS Lavoer Morelberg als een zelfstandige locatie voor De Blokwei in overweging genomen. De samenwerking tussen de KPO-scholen moet nog nader verkend worden.	
KPO SBO De Sponder	Vooralsnog in stand houden en passend anticiperen op toekomstige ontwikkelingen om tot inclusiever onderwijs op de scholencampus te komen.	

De Fakkel	Vooralsnog in stand houden en passend anticiperen op toekomstige ontwikkelingen om tot inclusiever onderwijs te komen. ▪ Uitbreiding (lopend project): het schoolgebouw Zonneboom, waarin De Fakkel en De Sponder gezamenlijk zijn gehuisvest, wordt uitgebreid. Er komt een extra verdieping met twee lokalen voor De Fakkel, twee lokalen voor De Kameleon en aanvullende ruimtes voor Joki-C.	
KPO (V)SO De Kameleon	Vooralsnog in stand houden en passend anticiperen op toekomstige ontwikkelingen om tot inclusiever onderwijs te komen. ▪ Uitbreiding (lopend project): zie De Fakkel	
Nieuwe voorziening	Eerder ingediende aanvraag vanuit OBO West-Brabant i.s.m. De Kroevendonk (SPCO) voor een nieuwe onderwijsvoorziening/kindcentrum, zoals in het HPO-proces aan de orde geweest en aangegeven dat deze meegenomen zou worden in het IHP.	

8. Bijlage 2: HEVO kostenconfigurator

Op verzoek van de gemeente is de HEVO kostenconfigurator ingevuld met de volgende uitgangspunten:

▪ Marsh-eisen:	ja
▪ ENG:	ja
▪ Kwaliteitskader Ruimte-OK:	nee
▪ Herindeelbaar gebouw:	ja (niet in te vullen in Excel)
▪ Werkplekken in gangen:	nee (niet in te vullen in Excel)
▪ Esthetische kwaliteit:	1
▪ Frisse Scholen:	klasse B (standaard kwaliteitsadvies HEVO)
▪ EGB Kozijnen:	hout
▪ EGB-vloerafwerking:	marmoleum
▪ EGB-behang met coating:	nee
▪ DuBO isolatie:	ENG
▪ DuBO triple glas:	nee
▪ DuBO groen dak:	ja
▪ DuBO groene gevel:	ja
▪ Toeslag circulair bouwen:	2
▪ Vergroten zichtlijnen intern:	nee
▪ Verplaatsbare panelwand:	nee
▪ Elektrische zonwering:	nee
▪ Molestbestendig gebouw:	ja
▪ Toegankelijkheid MIVA:	ja
▪ Praktijkruimten:	ja
▪ Extra parkeren K&R:	nee

Verdere input vanuit de gemeente:

Bijzondere omstandigheden

▪ Netcongestie:	frictiekosten stelpost
▪ Energieopwekking extern:	situatie afhankelijk, NTB

GPR-Eisen en overige

▪ Natuur inclusief bouwen:	toeslagpercentage, NTB
▪ HNN demontabel bouwen:	toeslagpercentage, NTB
▪ HNN Biobased bouwen:	toeslagpercentage, NTB
▪ Circulair bouwen:	niveau 2 (na 2030 ophogen naar niveau 3?)
▪ TCO/Slim investeren:	geen opgave
▪ Verhoogde eisen GPR:	toeslagpercentage, NTB

Toekomstbestendigheid

▪ Flexibele inrichting gebruik/multifunctionaliteit:	toeslagpercentage, NTB
▪ Aanpasbaar/transformeren:	0% opslag
▪ Klimaatbestendig gebouw	zie GPR-eisen en overige
▪ Klimaatbestendige buitenruimte:	situatie afhankelijk, NTB

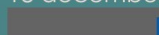
De hoogste kwaliteitseisen aan onze dienstverlening. Een goed gebouw begint met het beste idee.

Colofon

Datum:

18 december 2024

Auteur(s):

 en

info@icsadviseurs.nl

088 - 235 04 27

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

D Art. 5.1 lid 1 sub d

Deze informatie betreft persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 (bijzondere persoonsgegevens) of paragraaf 3.2 (persoonsgegevens van strafrechtelijke aard) van de UAVG